

Kúcan

OBČASNÍK OBCE KÚTY DECEMBER 2022 č. 2/2022 32. ROČNÍK ZADARMO

Prajeme Vám pokojné prežitie
vianočných sviatkov!

Rodičovská rada pri ZŠ Kúty Vás pozýva

RODIČOVSKÁ ZÁBAVA

SOBOTA | 4. FEBRUÁR 2023 | 20:00
REŠTAURÁCIA U CUGÚ

DO TANCA HRÁ

MAROSH DVJ

VSTUPNÉ: 25€/OSOBA
prípitok, večera, chlebičky, zákusok

TOMBOLA

DRESSCODE: SEMI FORMAL

Predpredaj vstupeniek v kancelárii ZŠ Kúty a v predajni Thebery

A na zemi pokoj...

Blíži sa nám koniec roka. Je to obľúbený čas bilancovania a čas, keď si prajeme len to najlepšie do nového roka, hlavne to zdravie aby nechýbalo. Ako sa spieva v obľúbenej koledě: Šťastie, zdravie, pokoj svätý... Určite už by sme chceli mať svätý pokoj od niektorých ľudí, udalostí alebo iných nepríjemných záležitostí, ktoré sa vyskytli v tomto roku. Radi by sme chceli začať ďalší rok s čistým štítom, lenže občas nás dobehnú staré veci z minulosti, na ktoré by sme najradšej zabudli alebo my sme na ne už zabudli, ale nezabudli druhí. Je to určite lákavé, urobiť za minulosťou hrubú čiaru. Lenže. My nemôžeme ovplyvniť z našej malej obce globálnu politiku. Ale sa nemôžeme ani tváriť, že sa nás to netýka, ak priamo v našej obci pociťujeme dôsledky globálnych kríz. Vojny, energie, zdražovanie, netreba o tom zbytočne písať, dôsledky pociťujeme na vlastnej koži

a peňaženke. Ale ak sú zlé časy, tak nemôžu byť zlí aj ľudia. Nemôžeme nechať prevládať zlo. Veríme, že tu máme väčšinu dobrých ľudí. Ľudí, ktorí neváhajú a pomôžu, keď je treba. Priložia ruku k dobrému dielu, sú nápomocní, ochotní a obetaví. Že tvoria silnú hrádzu dobra voči výkrikom, urážkam a iným nenávisným prejavom zopár zlostiných jedincov. Nuž a už len na základe posledných týždňov a mesiacov by sa dali poznamenať aj tieto dve veci: Niektorí, keď mali radšej mlčať, tak hovorili a niektorí zase, keď mali hovoriť, radšej mlčali. A kto nič nerobí, ten nič nepokazí (len nezabudnite, keď nič nerobia dobrí ľudia, tak zlo zvíťazí).

Z redakcie prajeme pokoj na celom svete, zdravie pre všetkých a šťastie na dobrých ľudí.

ŠÉFREDAKTOR JAKUB ROSA

Kúcan
OBČASNÍK OBCE KÚTY DECEMBER 2022

Vydáva: Obec Kúty, IČO: 00309672, vydanie povolil Okresný úrad Senica pod číslom 3/2000, EV 3000/09, ISSN 1339-0309

Adresa redakcie: Obecný úrad Kúty, Nám. Radlinského 981, 908 01 Kúty, tel.: 0908 070 784, e-mail: kucan@kuty.sk

Grafický dizajn: Martin Fekete, INAT s.r.o.

Tlač: INAT s.r.o.

Počet výtlačkov: 1400 ks

Šéfredaktor: Jakub Rosa

Redakcia: Anna Palkovičová, Gorazd Rosa, Martin Fekete

Redakcia nevracia nevyžiadané podklady, vyhradzuje si právo upravovať zaslané texty a fotografie. Názor redakcie sa nemusí zhodovať s názormi autorov uverejnených príspevkov. Redakcia nezodpovedá za obsah uverejnených článkov.

Priority poslancov:

Juraj Bílek

667 hlasov

predseda Komisie výstavby, životného prostredia a regionálneho rozvoja a Mandátovej komisie

- začať s výstavbou moderného zberného dvora
- doriešiť dostatočné priestory pre MŠ a ZŠ
- vybudovať ďalšie detské ihrisko
- začať s postupnou výmenou verejného osvetlenia
- pripraviť opravu Kollárovej a Továrenskej

Ing. Dalibor Holúbek

550 hlasov

1. Rekonštrukcia verejného osvetlenia
2. Oprava ciest Továrenská/Kollárova a Za školou (prioritne časť od Brnenskej ulice), oprava chodníkov na uliciach Továrenská/Kollárova a pokračovanie v obnove chodníkov na Štefánikovej ulici
3. Zlikvidovať skládku odpadu pri ČOV, vybudovať oplotený areál nového zberného dvora

PhDr. Richard Drška

485 hlasov

predseda Komisie školstva a kultúry

Priority, ktoré by sa mohli spraviť hneď a bez veľkých nákladov:

1. Oplotenie a zabezpečenie kontroly skládky u Obrázka
2. Zriadiť pracovnú pozíciu, resp. prideliť zamestnancovi OcÚ pracovnú náplň na sledovanie výziev, grantov a dotácií na krajskej a celoštátnej úrovni a podávanie projektov
3. Nastaviť jasnú, zrozumiteľnú a transparentnú kultúrnu politiku obce, stanoviť ťažiskové kultúrne podujatia a nastaviť kritériá pre pridelovanie dotácií z rozpočtu obce pre miestne organizácie

Veci, ktoré by bolo treba riešiť po získaní financií:

1. Oplotenie areálu ZŠ v záujme zvýšenia bezpečnosti žiakov počas vyučovania a zamedzeniu prístupu na pozemok nepovolánym osobám, ktoré poškodzujú školský majetok
2. Rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov (najmä ulička za kostolom a chodník od kostola na cintorín)
3. Výsadba zelene, najmä stromov pri hlavných cestách (Bratislavská, Brnenská, Štefánikova) a miestnych komunikáciách, kde to situácia dovoľí na zmiernenie klimatických zmien a vytvorenie miestnej mikroklimy

Bc. Pavel Vávra

565 hlasov

predseda Komisie verejného poriadku

Odpoveď na otázku, aké sú moje najväčšie priority, je veľmi jednoduchá: prial by som si, aby sa vrátila ľudskosť, slušnosť a úcta nielen do poslaneckých lavíc, aby sme si všetci uvedomili, že konáme pre občanov a pre obec.

Jakub Pavelka

911 hlasov

predseda Komisie športu a telesnej kultúry

Medzi tri priority by som v skratke zaradil:

- Dokončenie projektu wellness a fitness, a to hlavne preto, že už sa na dokončenie zbral úver.
- Vyzerá to tak, že kapacita MŠ nebude postačovať a je potrebné uvažovať a diskutovať o možných riešeniach.
- Úspora energie je v dnešnej dobe veľmi dôležitá a je potrebné túto úsporu začať riešiť.

Spomeniem ešte realizáciu hasičských garáží, na ktorú sme dostali dotáciu skoro 30 000 eur a čas na realizáciu sa kráti.

Ešte raz ďakujem za prejavenu dôveru vo voľbách.

Martin Fekete

496 hlasov

Ešte raz vám ďakujem za prejavenu dôveru. Prioritou je pre mňa dostatočná informovanosť občanov o plánovaných investíciách a transparentná samospráva. Takisto sa obec musí viac zapájať do výziev a získavať financie na realizáciu projektov z dostupných fondov, grantov a v neposlednom rade z Plánu obnovy. Urýchlene je treba dokončiť budovu na štadióne, na ktorú je čerpaný úver a dohodnúť sa, na aký účel bude následne slúžiť. Kúty si tiež zaslúžia vybudovať moderný zberný dvor a vytvoriť zelené oddychové zóny. Musíme tiež hľadať prostriedky na rekonštrukciu havarijného stavu Továrenskej/Kollárovej ulice a dobudovanie chodníkov v častiach obce, kde chýbajú.

Ing. Martina Rišková

566 hlasov

predsedníčka Komisie finančnej a správy
obecného majetku, škodovej a vyraďovacej

Komunikácia

- včasné, pravdivé a presné informácie pre každého občana
- zapájanie občanov do vecí verejných a pravidelné verejné stretnutia
- transparentná samospráva – zvýšenie možností kontrolovania hospodárenia obce, zrozumiteľný rozpočet, kvalitne a úplne zverejňované všetky zmluvy, faktúry a objednávky

Energie

- opatrenia a zmena narábania s energetickými zdrojmi (výmena osvetlenia, fotovoltaika na obecných budovách, nízkoemisné úsporné tepelné čerpadlá)
- poradenstvo pre občanov pri čerpaní dotácií z Plánu obnovy na zníženie energetickej náročnosti rodinných domov

Zberný dvor

- vybudovať nový zberný dvor vrátane kompostoviska, triediacej linky, drviča odpadov a strojového vybavenia
- odpadkové koše na separovaný odpad na verejných priestranstvách a aj na verejných podujatiach
- nádoby na bioodpad, kompostéry do domácností spolu s vreciami na triedený odpad v zaužívaných farbách
- pravidelná edukácia občanov o nakladaní s odpadmi

Ďalšie záležitosti na riešenie

- zeleň - vybudovanie zelených relaxačných zón a pravidelná výsadba drevín
- zvýšenie kapacity MŠ, ZUŠ a CVČ, vybudovať komunitné centrum

JUDr. Zita Rišková

522 hlasov

predseda Komisie na ochranu
verejného záujmu

V decembri 1998 som sa prvýkrát zúčastnila komunálnych volieb za politickú stranu KDH. Podľa štatistických ukazovateľov som najdlhšie slúžiacou poslankyňou. Vzhľadom na moju profesionálnu orientáciu pomáhame a chcem pomáhať ľuďom, ktorí sa ocitli v sociálnej núdzi.

Ing. Jakub Rosa

580 hlasov

predseda Komisie zdravotnej
a sociálnej starostlivosti

1. Zvýšenie bezpečnosti na priechode pre chodcov pri škole a rozšíriť kvôli bezpečnosti kamerový systém
2. Zlepšenie zberného dvora a odpadového hospodárstva
3. Myslieť "zeleno" - rozšíriť zeleň, ušetriť s novým verejným osvetlením

DO UZÁVIERKY SA NEVYJADRILI:

Martin Gutta
499 hlasov

Ing. Peter Procházka
534 hlasov
zástupca starostu

Vážený spoluobčan,

po čare Vianoc budeme prežívať čoskoro prvé hodiny nového roka. Nový rok pre každého z nás znamená aj začiatok nových plánov, predstáv a nových cieľov, ktoré by sme počas nastávajúcich mesiacov chceli uskutočniť v súkromnom i pracovnom živote. Rok 2022, ktorý sme prežili v každodenných radoostiach i starostiach, zostane už len v našich spomienkach. Každý z nás sa ho snažil naplniť čo najlepšie ako vedel, či už v oblasti pracovnej, rodinnej alebo osobnej. A na tom dobrom a pozitívnom je potrebné ďalej stavať, rozvíjať veci začaté a nebať sa prekážok, ktoré určite počas nastúpenej cesty prídu.

Aj naša obec počas uplynulého roka prekonávala prekážky, ale tešila sa aj z dokončených diel a úspechov. Dúfam, že aj Vy - občania - ste prežívali úspechy a všetky pozitívne udalosti, ako aj vykonané práce na zveľadovaní obce s radosťou a záujmom. Pretože všetko, čo robíme, robíme pre zlepšenie a skvalitnenie života občanov.

Napriek hektickej dobe, v ktorej žijeme, vyšším požiadavkám na ľudí, techniku a infraštruktúru a stále nedostatočným finančným zdrojom som presvedčený, že zveľadovať a zvyšovať úroveň kvality života v našej obci sa nám spoločnými silami darí. Na to ale potrebujeme veľa úsilia, práce, jednání, projektov a financií ale i dobrej vôle, spolupráce a ochoty.

V prichádzajúcom novom roku Vám v mene svojom a tiež i v mene svojich spolupracovníkov, v mene všetkých poslancov obecného zastupiteľstva prajem veľa síl a šťastia v každodennom živote.

Prijmite prosím aj želanie pevného zdravia, vzájomného pokoja a harmónie.

Nech sa Vám plnia želania a plány, nech si vieme odovzdávať po celý rok dostatok lásky a porozumenia a mať ho kúsok aj pre tých, ktorí ho majú okolo nás nedostatok. Nech máme voči sebe navzájom ľudskú prajnosť, slušnosť, ohľaduplnosť a nech ju cítime aj okolo seba.

Prajem Vám rok plný správnych rozhodnutí, radostných stretnutí a neutíchajúcu energiu na každý deň.

Prajem Vám šťastný a pokojný rok 2023.

S úctou k Vám

STAROSTA **BRANISLAV VÁVRA**

Obecné zastupiteľstvo:

- **zriadilo** Mandátovú komisiu
- **nezriadilo** Obecnú radu
- **schválilo** nasledovné komisie:
 - finančnú a správy obecného majetku, škodovú a vyradovaciú
 - výstavby, životného prostredia a regionálneho rozvoja
 - zdravotnej a sociálnej starostlivosti
 - školstva a kultúry
 - verejného poriadku
 - športu a telesnej kultúry
 - na ochranu verejného záujmu
- **schválilo** poslankyňu Ing. Martinu Riškovú na zvolávanie a vedenie zasadnutia obecného zastupiteľstva v prípadoch podľa § 12 ods. 2 prvej vety, ods. 3 tretej vety, ods. 5 piatej vety a ods. 6 tretej vety zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
- **schválilo** v zmysle §4 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine Martina Guttu a Ing. Martinu Riškovú na sobášenie
- **zvolilo** nových členov dozornej rady Obecného podniku s.r.o. v zložení: Ing. Dalibor Holúbek, Ing. Peter Procházka, Ing. Jakub Rosa, Ing., Martina Rišková a Martin Gutta
- **zvolilo** nových členov redakčnej rady občasnika Kúcan v zložení: Ing. Jakub Rosa, Martin Fekete, Mgr. Gorazd Rosa a Mgr. Anna Palkovičová
- **schválilo** harmonogram zasadnutí obecného zastupiteľstva nasledovne: 15. 12. 2022, február 2023, apríl 2023, jún 2023, september 2023, október 2023, december 2023
- **schválilo** na základe verejno-obchodnej súťaže predaj hnuteľného majetku obce – hasičské auto Tatra 148P Cas 32 v súlade s §9 ods. 1 písm. a zákona SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v platnom znení a v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka Obci Kamenica, IČO: 00327221, sídlo: Kamenica 401, 082 71 Lipany, v sume 30 100 eur s DPH

JAKUB ROSA

Štatistika obyvateľstva:

Počet obyvateľov: 4000

- 1997 žien
- 2003 mužov

Veková štruktúra obyvateľov:

- deti do 6 rokov: 266
- deti od 6 rokov do 15 rokov: 423
- deti od 15 rokov do 18 rokov: 128
- dospelí nad 18 rokov: 3183

Počet narodených detí: 34

- 12 dievčat
- 22 chlapcov

Najpoužívanéjšie dievčenské mená v roku 2022:

Nina, Ela, Nela, Eliška, Mia

Najpoužívanéjšie chlapčenské mená v roku 2022:

Jakub, Michal, Samuel, Oliver, Tomáš

Počet zomrelých s trvalým pobytom v Kútoch: 46

Počet pochovaných v Kútoch: 43

Počet sobášov: 13

Migrácia obyvateľstva:

- prihlásených na trvalý pobyt: 54
- odhlásených z trvalého pobytu: 31
- zmena pobytu v rámci obce: 67
- zrušené pobyty a prihlásenie na obec Kúty: 6

Uvedené dáta v štatistike sú aktuálne ku dňu 1. 12. 2022

HENRIETA HESKOVÁ

Vývoz komunálneho odpadu 2023

Dátum	Deň	Vývoz 13x ročne	Vývoz 26x ročne
9.1.	pondelok	X	X
23.1.	pondelok		X
6.2.	pondelok	X	X
20.2.	pondelok		X
6.3.	pondelok	X	X
20.3.	pondelok		X
3.4.	pondelok	X	X
17.4.	pondelok		X
2.5.	utorok	X	X
15.5.	pondelok		X
29.5.	pondelok	X	X
12.6.	pondelok		X
26.6.	pondelok	X	X

Investície.

Zberné miesto

V posledných týždňoch sa uskutočnila likvidácia biologicky rozložiteľného odpadu pri čističke odpadových vôd "U obrázka". V súčasnosti prebiehajú prípravy oplozenia pre samotnú realizáciu areálu zberného miesta. Uvedené miesto je monitorované kamerovým systémom.

Osvetlenie cintorína

Obec Kúty pristúpila k realizácii nového osvetlenia v priestoroch miestneho cintorína. Nakoľko ceny energií sa zvyšujú, použili sa nové ponuky z radov typov osvetlení, ktoré sú modernejšie a úspornejšie (LED osvetlenie). K realizácii osvetlenia sa pristúpilo aj s prihliadnutím na požiadavky občanov na ochranu ich majetku.

Dom smútku

Dom smútku prešiel kompletnou rekonštrukciou, súčasťou ktorej bola aj inštalácia nového moderného ozvučenia. Vnútna časť je vybavená nenápadnou stĺpovou reproduktormi a na vonkajšiu časť sa použili celohliníkové sústavy. Všetko bolo zrealizované za účelom lepšieho a kvalitnejšieho ozvučenia vonkajších a vnútorných priestorov. Nainštalovaný bol aj televízor, ktorý slúži na videoprojekciu počas pohrebných obradov.

História.

O čom sa píše v obecnej kronike?

1972

V rámci akcie skrášľovania obce MNV za aktívnej pomoci občanov prevádza v letnom období 1972 (jún - júl) úpravu Bratislavskej ulice s použitím obrubníkov pre kvetinové záhonky.

Obec trpí nedostatkom obchodných domov. Z toho dôvodu „Závod textil“ vykúpil domy naproti reštaurácie v dedine a po odstránení starého materiálu začali tu s výstavbou nového priestranného a moderného obchodného domu. S výstavbou sa začalo tiež v letnom období a hodlajú ešte v jeseni tento obchod otvoriť. Predpoklad je celkom reálny.

MNV z jara tohto roku 1972 vybudoval asfaltovú cestu od Zvonice k športovému ihrisku a od športového ihriska ku kostolu nákladom 230 000 Kčs.

V JRD v máji tohto roku dali do prevádzky sociálne zariadenie (sprchy, WC, šatne a spoločenskú miestnosť).

Ako bolo skoršie spomenuté, JRD v Kútoch vybudovalo jedáľňu s výčapom a veľkú spoločenskú miestnosť u Janíčkov pre Myjave, kde preteká táto na druhú stranu cesty smerom k lesu.

V tomto roku bola dobudovaná cesta zv. Kollárova až na stanicu, tiež Športová ulica a ulica od kostola k ihrisku. Sú to cesty asfaltové, o ďalšej kvalite možno hovoriť, ako sa budú šetriť, hlavne pásové traktory idúce orať polia budú čo najmenej po nich jazdiť.

Koncom roka bola tiež vybudovaná spojnica z Kollárovej ulice na Štefánikovu.

Behom 2-3 rokov bola vybudovaná celá nová ulica od ZDS – školy až na stanicu. Sú to domy väčšinou za pomoci pôžičiek, čo veľmi prispelo k iniciatíve občanov. Dobrým zvykom je, že tie najťažšie manuálne práce (robotnícke práce) sa robia cez voľné soboty za pomoci brigádnickej pomoci (svojpomoci).

V jesennom období boli brigádnicky vybudované chodníky a celková úprava cintorína.

Ďalej bol vybudovaný rozhlas až k Polákam.

Bola dobudovaná elektrifikácia Hurbanovej ulice a spojnice z Kollárovej ulice na Štefánikovu.

Pred vianočnými sviatkami bol otvorený novo-vybudovaný obchod „Textil“ naproti reštaurácii.

Bola započatá adaptácia materskej školy spojená s výmenou okien, čo sa bude musieť dokončiť až v jarnom období.

Na záver v tomto roku treba spomenúť, že z dôvodov veľkej cestnej automobilovej frekvencie bolo v našej obci behom roka 7 ľudských obetí.

1982

V auguste a v septembri bolo položené vodovodné potrubie na ulici Bratislavskej a Brnenskej. Pre nedostatok pitnej vody v obci po týchto uliciach boli spravené pouličné prítokové prípojky, ktoré slúžia miestnym občanom ako zdroj pitnej vody.

V júli bola dokončená prestavba budovy pre poštu. Budova bola odkúpená od súkromníka Šefčoviča Františka na Bratislavskej ulici.

U Janíčkov je dokončené ubytovacie zariadenie, ale čaká na otvorenie.

V októbri na Kollárovej ulici bolo napojených 73 domácností na plyn.

V plynofikácii obce sa pokračuje kladením plynového potrubia na ulici Radlinského a Železničarskej.

Nakoľko areál školy nie je ešte kompletný, začalo sa s treťou etapou výstavby školskej jedálne, dielne a školskej družiny. Stavba sa začala prevádzať začiatkom septembra.

V polovici septembra sa začalo s výstavbou školskej 6-bytovky na Školskej ulici.

Nakoľko starý „kuka“ voz bol často pokazený, MNV kúpilo 29.12. nový „kuka“ voz na odvoz odpadkov z celej obce.

V roku 1982 boli zriadené v obci „Zberné suroviny“. Zberné suroviny sú umiestnené v priestoroch majera. Vedúcim je Ján Valachovič.

1.7. bolo začaté so stavbou prepojenie potoka Hadmáš s potokom Zelnickým pre zabezpečenie priemyselnej vody pre Kovotvar aj BZVIL. Prepojenie bude ďalej slúžiť na zavodnenie Zelnického potoka a zároveň na čistenie odpadových vôd.

ČSD – v elektrifikácii sa pokračuje. Dňa 3. júna prešla po trati Kúty – Jablonica – Trnava mimoriadna súprava ťahaná elektrickou lokomotívou. ČSD má 297 zamestnancov.

BZVIL – v roku 1982/83 má závod schválené Stredisko pracovníkov vyučovania, kde vo 2 triedach je 56 žiakov, z toho 15 chlapcov. Pre stabilizáciu vlastných kádrov závod má v súčasnosti k dispozícii 56 bytových jednotiek, z toho Kúty 48, Kuklov 2, Vysoká 6. V Kútoch je 12 podnikovo-družstevná bytová jednotka. Každým dňom pracujúci svojou obetavou prácou vyprodukujú 69,164 km tkanín rôznych druhov.

Z technických príčin je zatvorené od januára miestne kino. Takže mládež, ktorá chce vidieť nejaký film musí ísť do susedného Brodského. V sále sa z času na čas uskutoční nejaká zábava (tanečná) alebo zasadnutie niektorej zložky.

ThDr. Matej Hések.

23. 2. 1889 – 26. 1. 1973

Kútsky rodák, kňaz, stredoškolský učiteľ, prekladateľ, spisovateľ a regionálny historik, spracoval veľké množstvo materiálu a svoj výskum sústredil do monografie Kúty archeologický, historický, etnografický obraz od najstarších čias do roku 1918. Na svojom diele pracoval štyri roky a plánoval ho vydať, zostalo však len asi v štyroch exemplároch naklepaných na stroji. Je pre nás veľmi cenným zdrojom informácií a vychádzali z neho v mnohom aj autori monografie Kúty, ktorá vyšla v roku 2005.

Vyberáme z tohto diela úryvok o kútskom športe a hrách:

„Povedali by sme, že dedinčania nepotrebujú šport, veď majú dosť telocviku na poli. Avšak i dedinská mládež má rada hry. Lyže sú neznáme, lebo u nás niet kopcov a málo snehu. Sane, saňky musia ťahať. Kĺzanky boli na hliníkoch, najmä na Hrubom. Keď nebolo kĺzákov, kĺzali sa chlapci na podkovičkách. Niekedy boli kĺzačky spojené i s kúpeľom. Keď bolo viac snehu, robili snehuliakov. Najradšej sa guľovali, ako povestní bitkári. To bol lacný šport, niekedy aj drahý, keď vletela guľa do okna, oka. Kĺzanky bývali po chodníkoch, priekopách, na to doplácali starí ľudia, ich ruky a nohy. Dnes je v móde hokej.

Na jar sa hrali chlapci o gombíky, „vrciuky“, hádzali ich do výšky namiesto peňazí. Kamenné guľičky, gramulky naháňali do jamok. Vrteli špiranta bičom, na dolnom konci bol podkutý cvekom, aby sa mu špica nezodrala. Nakreslili si na zem školu, o jednej nohe skákali z triedy do triedy.

Oblúbená hra bola „buecha“, ktorú „liskali“ paličkou. Niekedy skočila do oka, okna, do čela. Na Veľkú noc na šibačku si pletli korbáče z prútia vrbového. Robili si písťalky vrbové, spievali im: „otúkaj sa písťalečko vrbová...“

Radi sa hrali chlapci na „habán“, na longo. Dievčatá hádzali gumové habány na strechu, uderili ich do steny, na zem a chytali. Habán bol výborný dar na Veľkú noc. Chlapci radi strieľali s fundami, gumovými puškami /šnajdra/, kamienky, najmä na vrabce, ale často strela zabľúdila i do okna, do spiepok, holubov. Do diaľky hádzali pracom ako kedysi Dávid. V jednom konci rozštiepili palicu, vložili kameň do pukliny a vymrštili, alebo nabodli zemiak na špicatú paličku, rozmávali sa a zemiak odletel. Strieľali aj s „oblúkami“, lukostrelci - sagitarii. V lete sa kúpali v hliníkoch, na Myjave, v dolcoch, niekedy s tragickým koncom, odišli do lóna Hastrmanovho.

DETI SA HRAJÚ PRED KOSTOLOM (1933)
ARCHÍV ZÁHORSKÉHO MÚZEA V SKALICI

Pasáci sa pasúvali na trávnikoch, vávali vrby, cigánske kolesá. Po prvom prevrate prišiel, vlastne priletel k nám Sokol, Orol, nastali telocvičné hry. Bol založený futbalový klub A.C. Kúty. Ihrisko bolo na trhovisku i na Drahách. Chlapci radi praskávali s bičom, najmä na Štedrý večer. Decká mali rady vozíky, malé tragače.

Na Zelený štvrtok, keď onemeli zvony, tragačili až do soboty, rapotali s rapkáčmi. Pasáci sa nosili na koňoch.

Človek potrebuje hru, zábavu ako kvet slnko. V novej dobe sa Kúčania radi bicyklujú, deti tu bicyklujú, starší motocyklujú. Auto je pieseň budúcnosti.“

V končiacom roku 2022 sme mali **630. výročie prvej písomnej zmienky obce**, ktorá sa podľa prameňov datuje do roku 1392.

AKÉ VÝROČIA SI PRIPOMENIEME V ROKU 2023?

- **295 rokov** od vybudovania cintorína pri kostole (1728)
- **160 rokov** od vzniku prvej knižnice, ktorú založil Andrej Radlinský vďaka zbierke od veriacich na tento účel (1863)
- **155 rokov** od vybudovania židovskej modlitebne, školy a cintorína (1868)
- **125 rokov** od dokončenia železničnej trate Kúty – Trnava (1898)
- **80 rokov** od založenia rybárskeho spolku (1943)
- **70 rokov** od vzniku družstva Topľa – dnešný Kovotvar (1953)
- **70 rokov** od smrti PhDr. Štefana Héska (22. 7. 1953)
- **50 rokov** od smrti ThDr. Mateja Héska (26. 1. 1973)
- **40 rokov** od vzniku stolnotenisového oddielu (1983)
- **25 rokov** od osadenia súsošia sv. Cyrila a sv. Metoda (1998)

Tiež si pripomenieme **105. výročie** konca prvej svetovej vojny a vzniku ČSR a **30. výročie** vzniku samostatnej Slovenskej republiky.

Pomoc pre utečencov.

O utečencoch a stanovom mestečku na našej železničnej stanici sa toho povedalo a popísalo už celkom dosť a niektoré slová boli azda aj zbytočné a niektoré iné sa možno, práve naopak, mohli vysloviť. Na tomto mieste by sme chceli opísať ako prebiehala dobrovoľnícka pomoc, čo nás k nej viedlo a ako vnímame samotných utečencov na stanici.

Keď celkom na začiatku začali utečenci prespávať na stanici, či už vonku alebo v čakárni, ktorá sa na istý čas stala akoby ich priestorom, bolo ťažké si ich nevšimnúť. Sú iní ako my. Videli ste ich, aj ste ich cítili. Videli sme ľudí, ktorí nemajú, kde byť a tak si hľadajú nejaké teplé miesto na prespanie. Cítili sme ľudí, ktorí sa už niekoľko týždňov nemali, kde osprchovať. Rozprávali sme sa s ľuďmi, ktorí utekali pred vojnou alebo pred životom s takmer žiadnou perspektívou. S ľuďmi, ktorí mali tú smolu, že sa narodili v inom kúte sveta než my. My, ktorí sme sa ničím nezaslúžili o to, že sme sa narodili v krajine, kde nie je vojna. Sme preto viacej hodní žiť v slobode a pokoji? Možno to nie je také jednoduché, ale priznajme si,

že nikto z nás by sa nechcel narodiť v krajine, kde prebieha vojna alebo v africkom slume. Máme jedno-ducho veľké šťastie. Nie je vlastne našou povinnosťou pomáhať tým, ktorí také šťastie nemajú? Áno, všetci s niečím bojujeme, ale niektorí bojujú o holý život. Azda ste utečencov stretli na ulici alebo v obchode. Môžu sa do veľkej miery voľne pohybovať, nie sú to zločinci. Nie sú to ani ľudia úplne bez prostriedkov, keďže musia mať nejaké financie, aby sa mohli vydať na takúto cestu. Niektorí z nich možno predali väčšinu svojho majetku. Ak ste našli niekde v obci alebo v lese pohodené bundy, bolo to pravdepodobne preto, že predtým než sa pokúšali prejsť cez hranice do Česka či Rakúska, potrebovali sa zbaviť čo najviac vecí.

Sami od seba toho utečenci od nás veľa nepýtali. Prišli sme za nimi z iniciatívy jedného z nás, človeka, ktorý pracuje v sociálnych službách a je možno citlivejší na potreby ľudí, ktorí potrebujú pomoc. Ľudí, ktorých väčšinou obchádzame. Tým, ktorí to potrebovali, sme poskytli základné zdravotné ošetrovanie, keďže mali nepekné

bércové vredy. Okrem toho sme im nosili trochu suchej stravy. Na stanici sme sa stretli s pánom farárom z Brodského, ktorý sa im tiež rozhodol pomáhať, a tak sme spojili sily. Striedali sme sa s Brodčanmi a chodili sme im raz za deň doniešť nejaké potraviny – chlieb, syr a nejakú sladkosť (Sýrčania majú veľmi radi sladké). Niekoľkokrát navarili ochotné ženy z našej farskej charity teplú polievku či cestoviny. Doniesli sme im aj deky a spacáky z vlastných zásob či darov. Vždy boli veľmi vďační. Keď utečencov pribúdalo, štát postavil toľko ohovárané stanové „mestečko“. Stanica bola zase voňavá a voľná pre cestujúcich. Pomoc sa postupne začala viac organizovať. Bolo treba zistiť, či nie sú chorí a či neohrozujú zdravie našich občanov. Predsa len prišli z pre nás exotických krajín. (Niektorí z nás chodia do podobných krajín na dovolenky.) Tu nastúpila Vysoká škola sv. Alžbety, ktorej pracovníci, resp. dobrovoľníci zadarmo chodili každý deň ošetrovať obyvateľov mestečka. Keďže sa osadenstvo mestečka každý deň-dva menilo, bolo treba chodiť pravidelne.

Okrem nás a Vysokej školy sv. Alžbety sa do pomoci zapojili so zabezpečením raňajok Farská charita Skalica, Farská charita Brodské a Slovenská humanitná rada, s právnou pomocou Liga za ľudské práva, s pomocou prekladania z a do arabského jazyka a koordináciou pomoci Mareena Slovensko. Prekladatelia z organizácie Mareena boli niekdajší utečenci z Iraku, ktorí k nám utiekli pred niekoľkými rokmi, naučili sa náš jazyk, začali tu študovať a chcú takýmto spôsobom slúžiť. Slovenský červený kríž zabezpečoval jednu teplú polievku

denne a civilná ochrana spolu s políciou a vojskom dohliadala na chod „mestečka“ a bezpečnosť. Spoznali sme v spomínaných organizáciách, ale i v Kútoch, veľa šľachetných ľudí. Mnohí z vás poskytli bundy, topánky, ponožky, ale aj svoje sily. Tiež sa konali zbierky v okolitých farnostiach a rôzni ľudia zo širokého okolia ešte stále ponúkajú materiálnu aj finančnú pomoc. Dokonca z veľmi širokého okolia – dostali sme chlieb z rakúskej pekárne, potraviny od jedného pána z Poľska a mlieko od zástupcu bratislavskej židovskej komunity.

Niekoľkokrát prišiel s navareným jedlom slovenský občan pôvodom zo Sýrie, ktorý k nám za socializmu prišiel študovať, po štúdiách tu ostal a oženil sa tu. Aj my sme radi ochutnali jeho sýrsky kurací guláš, ktorý varil celú noc, aby bol ráno pripravený. V mene utečencov ďakujeme všetkým za pomoc.

Nikdy sme sa necítili v ohrození. Utečenci boli vždy veľmi vďační aj za to málo, čo sme im poskytli. Pomáhali by sme však snád, aj keby neboli vďační. Je prirodzené pomáhať, keď vieme, že nám ten druhý poďakuje, nie je to však trochu málo? Rovnako je prirodzené pomáhať tým, ktorí sú ako my. Aj to je však trochu málo. Niekedy si pomyslíme na tých, ktorých sme stretli medzi prvými. Kam sa dostali a čo s nimi je? Želáme im pokojný život a veríme, že ak dostali príležitosť na lepšie podmienky, budú si ju vážiť a využijú ju najlepšie ako vedia. Tiež dúfame, že my sa nikdy neocitneme v situácii, keď budeme musieť pred niečím alebo pred niekým utekať...

ALE ako slovenská bodka.

Jeden z krátkych aforizmov autora Tomáša Uleja znie: „Ale je slovenská bodka.“ Celkom trefne ním opísal slovenskú národu (autorove priezvisko zhodou okolností tiež nemá ďaleko od popisu istej našej črty). Chcel tým zrejme povedať, že sa často vyhovárane. Že sme majstrami v hľadaní a nachádzaní prekážok. Že vieme hneď zhodnotiť, prečo niečo nejde a nemôže ísť a bodka. „Aj by to mohlo fungovať, ale viete, systém je nastavený takto (alebo inak) a ten nepustí. Nedá sa prestať. Neexistuje,“ hovorí fiktívny slovenský charakter. A pokračuje: „Inde to síce funguje, ale tu je to iné“ alebo: „Toto tu nesedí, ale nevadí, to si nikto nevšimne. A pozri, aký pekný koberec tu máme, pod ktorý to môžeme zamiešť. No škoda ho nevyužiť“. „Ale“ je skutočne zázračná spojka. Spája dva svety – svet možného a nemožného. Dá sa použiť aj v situácii, keď sami seba (často ani si to neuvedomujúc) presviedčame, že zmena v našom živote naozaj nie je nutná. Napríklad: „Aj by som odišiel zo sociálnych sietí, ale keď to tam nie je až také zlé, človek sa vďaka

nim dozvie veľa informácií, môže byť v spojení so stovkami ľudí (čo by v reálnom živote nezvládol ani ten najspoločenskejší z extrovertov), môže sa vyjadriť k úplne všetkému a všetko, čo chce, môže zo svojho života vystavovať na obdiv. (Týmto je splnená obligátna povinná jazda kritiky sociálnych sietí.) Alebo: „Aj by som si zahryzol do jazyka, ale ono to je treba povedať“ či: „Aj by som odpustil, ale ja som v práve“ alebo: „Mohli by sme sa o tom porozprávať, ale keď to nie je také dôležité a vôbec, načo to rozpitvávať, odložme to na inokedy“. Keby sme boli o čosi pravdivejší, za každým „ale“ by nasledovalo niečo ako: nechce sa mi. A ako hovorievala jedna staršia múdra pani: „Nechce sa ti? To je horšie, ako keby si nemohol“. Našťastie „ale“ sa dá použiť aj v opačnom garde. A môžeme začať úplne zľahka: „Je to síce zlé, ale mohlo by to byť aj horšie“. A keď trochu pritvrdíme, zistíme, že to nie je ani až také zlé a že by to mohlo byť oveľa, ale že oveľa horšie. Máme medzi sebou množstvo dobrých ľudí, ktorí namiesto spo-

kojného (ale aj nespokojného) hovenia si doma, prekročia hranice svojho prahu a robia niečo pre druhých. Veď koľko máme podujatí zorganizovaných rôznymi skupinami nadšencov... Tento rok aj novinky: burzu kníh s kultúrnym programom, swap oblečenia, spoločné tvorenie veľkonočných a vianočných dekorácií, jesenný festival, adventné/vianočné trhy, posledné roky farský deň a iné. Podujatia, v ktorých chce ísť o čosi viac. A sú medzi nami aj takí, ktorí sa neboja prekročiť ani hranice svojich záľub a samých seba. Aj vďaka nim prebiehala napríklad potravinová zbierka pre sociálne slabších a praktická pomoc pre utečencov. A vďaka tichej službe mnohých, ktorí o tom nepotrebujú hovoriť, fungujú veci v našich komunitách. Každý z nás určite pozná minimálne jedného človeka, ktorý nejakým spôsobom nezištne ticho slúži.

Takže je to možno zlé, ale mohlo by to byť oveľa, ale že oveľa horšie.

ANNA PALKOVIČOVÁ

Kde všade sú Kúty?

Osada Kúty sa nachádzala niekde na okraji, v kúte. V akom kúte, to sa môžeme dnes len dohadovať. Ale z malej osady niekde v kúte časom vznikla veľká obec Kúty. Už nie je niekde na okraji, je to dôležitá dopravná križovatka. Čo do počtu obyvateľov je to najväčšia obec na Záhorí.

Na Slovensku sa nachádzajú aj iné Kúty. Sú to však väčšinou len častí obcí, prípadne miestne názvy chotárov, názvy ulíc. Ale obce s názvom Kúty sa

nachádzajú aj inde v Európe. Najviac ich je na Ukrajine, a to 5 obcí s názvom Kuti. V susedných Čechách nájdeme tri obce s názvom Kouty. Pre nás na Záhorí to nie je cudzie slovo. Vieme, že patria tiež k nám. V Čiernej Hore sa nachádzajú dve obce s názvom Kuti. A nakoniec v Poľsku nájdeme jednu Kuty.

Takže nie sme na svete sami. V Európe je nás dosť.

1. **Kúty**, okres Senica, Trnavský kraj, Slovensko
2. **Kuty**, okres Powiat węgorzewski, województwo Warmińsko-mazurskie, Poľsko
3. **Kuti**, Volynskovolodymyrský rajón, Volynská oblasť, Ukrajina
4. **Kuti**, Zoločivský rajón, L'vovská oblasť, Ukrajina
5. **Kuti**, Stryjský rajón, L'vovská oblasť, Ukrajina
6. **Kuti**, Kosivský rajón, Ivanofrankivská oblasť, Ukrajina
7. **Kuti**, Uman'ský rajón, Čerkaská oblasť, Ukrajina
8. **Kuti**, region Andrijevica, Čierna Hora
9. **Kuti**, Herceg Noví, Čierna Hora
10. **Kouty**, Okres Třebíč, Česko
11. **Kouty**, Okres Havlíčkův Brod, Česko
12. **Kouty**, Okres Nymburk, Česko

MILAN PRIEHRADNÍK

Rakovina je čím ďalej, tým viac liečiteľná.

V detstve začala jej láska k zvieratám a hoci si nevybrala svoje vysnívané povolanie, živé organizmy sú naďalej súčasťou jej každodenného života. Najmä tie, ktoré voľným okom nevidíme. So svojím tímom dosahuje výnimočné a prelomové objavy, ktoré pomáhajú v boji proti rôznym typom jednej z najzákernejších chorôb. Riešenia komplikovaných úloh jej nenapadnú v laboratóriu, ale napríklad pri šití. Aj to je **Miroslava Matúšková**, vedúca oddelenia molekulárnej onkológie Biomedicínskeho centra Slovenskej akadémie vied v Bratislave.

Čím ste chceli byť v detstve?

Veterinárkou. Veľa detí má toto povolanie zidealizované. Nebola som si istá, či budem jedna z tých veterinárov, ktorá bude mať vlastnú ambulanciu a tým, že som veľmi nenarastla, tak by mi asi chýbala autorita, napr. na družstve, keby som sa postavila pred kravičky. Rozhodovanie definitívne uľahčila skutočnosť, že v tej dobe neboli dohody medzi Českom a Slovenskom o vysokoškolskom štúdiu a bezplatne by som mohla študovať len v Košiciach, nie na vysnívanej univerzite v Brne. Myslím, že rodičov trochu doteraz mrzí, že som nešla na medicínu a dala som prednosť prírodným vedám.

Čo Vás viedlo k tomu študovať svet mikroorganizmov?

Už na vysokej škole ma začala zaujímať rakovina a keď sme si na Prírodovedeckej fakulte mali vybrať odbor, pôvodne som uvažovala o cytológii najmä kvôli úžasnému pánovi docentovi Bobákovi. Mala som predstavu, že tento odbor bude najbližšie k onkologickým ochoreniam, ale zistila som, že katedra je zameraná na štúdium prevažne o rastlinách. Tak som sa rozhodla pre virológiu, pretože niektoré vírusy spôsobujú onkologické ochorenia a s nimi súviseli aj metódy, ktoré sa v tomto odbore vyučovali. Som vyštudovaná virológička a doktorský titul mám z imunológie, ale všetky tieto vedy sú úzko spojené s onkológiou a doteraz poznatky využívam.

Čo všetko Vaša súčasná práca zahŕňa?

Venujem sa bunkovej biológii, resp. skúmam rakovinu na bunkovej úrovni a dôvody, prečo na určité typy onkologických ochorení nezaberá liečba, prečo nie sme schopní prelomiť rezistenciu voči chemoterapii, aký je mechanizmus metastázovania – šírenia nádorových buniek v organizme a prečo sa onkologické ochorenie

často vráti. Nepovažujem sa za molekulárneho biológa, ale začínam vždy tým, čo je vidieť pod mikroskopom, teda u bunky a pokračujem väčšími modelmi. Som veľmi vďačná za úzku spoluprácu s Národným onkologickým ústavom a som hrdá na to, že dokážeme pracovať aj s tkanivami od ľudských pacientov, čo robí náš výskum veľmi relevantným. Byť v laboratóriu je pre mňa však teraz vzácnosť. Mám na starosti asi najväčšie oddelenie na ústave a už je to hlavne o manažovaní ľudí, konzultáciách so študentmi či zabezpečovaní podmienok pre prácu a písanie publikácií a grantov. Venujem sa aj pedagogickej činnosti, predovšetkým na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského.

Ovplyvnila pandémia aj túto vedeckú oblasť či Vašu pracovnú činnosť?

Ovplyvnila len tých, ktorí chceli byť ovplyvnení. Naše oddelenie sa aktívne zapojilo do testovania, pretože Biomedicínske centrum bolo súčasťou vývoja a validácie PCR testov a členovia môjho oddelenia sa zúčastňovali na diagnostike. Aj počas najväčšieho lockdownu sme mohli písať doma publikácie, projekty a vyhodnocovať výsledky, mali sme online semináre. Dokázali sme si to zabezpečiť tak, aby sme sa striedali v práci a nenakazili sme sa. Aj vedecké ústavy k nám bolo veľmi ústretové.

Aký objav počas Vášho výskumu si najviac ceníte?

Je to veľmi subjektívne. V roku 2005, keď som do ústavu nastúpila, som bola súčasťou výskumu, ktorý pracoval na génovej terapii pomocou mezenchýmových stromálnych (kmeňových) buniek. Tie nám slúžia na regeneráciu organizmu a čakajú na signál, keď dôjde k poškodeniu, zápalu či zlomenine. Putujú krvným riečiskom na miesto poškodenia a snažia sa ho opraviť. Zároveň rozpoznávajú nádor ako ranu,

ktorá sa nehojí a sú k nemu aktívne priťahované. Princíp terapie môžeme prirovnať k trójskemu koňovi. My sme ako prví na svete dokázali, že na tento účel môžeme použiť aj bunky izolované z tukového tkaniva, dovtedy sa používala hlavne kostná dreň, lenže to je vzácny a ťažko získateľný materiál. Tukové tkanivo je naopak v prípade plastickej a estetickéj chirurgie odpad, ktorého máme každý dosť.

V súčasnosti sme s mojím tímom našli u nádorových buniek prepojenie medzi odolnosťou voči chemoterapii a schopnosťou metastázovať (šíriť sa). V organizme pacienta s chemoterapiou sa selektujú bunky, ktoré chemoterapiu prežijú a po dlhom čase spôsobia metastázu. Zistili sme, že iba keď sa podá chemoterapia, časť prežívších buniek získava agresívne vlastnosti, napr. pri rakovine hrubého čreva. My ďalej pokračujeme v tomto výskume a ja som hrdá, že mám v tíme mladých inšpiratívnych ľudí. Venujeme sa nádorom prsníka, pankreasu a aj výskumu nádorov semenníkov. Tu ma veľmi teší, že na základe dizertačnej práce jednej kolegyne z nášho tímu bola iniciovaná klinická štúdia na pacientoch.

Myslíte si, že onkologických pacientov bude stále pribúdať alebo dôjdeme do bodu, keď dostaneme rakovinu pod kontrolu, resp. ľudia sa dokážu úplne vyliečiť?

Onkologických ochorení bude určite pribúdať. Súvisí to so zvyšovaním veku, ktorého sa dožívame. Už od 65 rokov sa riziko vzniku rakoviny zvyšuje. Aj Covid-19 mal veľmi negatívny vplyv na prevenciu, ľudia chodia neskoro na prehliadky, znečistené prostredie, životný štýl či tenká ozónová vrstva sú ďalšie podstatné faktory prispievajúce k vzniku onkologických ochorení.

Verím, že časom sa dostaneme do štádia, keď všetky typy onkologických ochorení dokážeme vyliečiť. Určite nebude existovať nejaká „záračná pilulka“ na rakovinu. Už teraz však

vidíme obrovský posun u detí. V 80. rokoch veľa detí zomieralo na onkologické ochorenia. V dnešnej dobe možno 85 až 95% detí prežije, lebo väčšinou majú leukémiu a tú už vieme veľmi dobre liečiť. Rovnako tak vieme liečiť aj určité typy rakoviny prsníka a veľa iných. Vývoj onkologických liekov ide obrovskou rýchlosťou dopredu a rakovina je čím ďalej, tým viac liečiteľná. Napríklad aj môj školiteľ na doktorandskom štúdiu zomrel na melanóm a pár rokov na to sa zistilo, že dokážeme povzbudiť imunitný systém, aby bojoval proti tomuto typu rakoviny. Mal by teda dnes už väčšiu šancu prežiť. Zistilo sa, že pokiaľ je nádor rozpoznateľný imunitným systémom a my imunitu dokážeme povzbudiť, aby proti nádoru bojovala, tak vieme pacientovi pomôcť. Ale nie je to samozrejme všeobecné. Teraz je napríklad aj problém s rakovinou pankreasu, na Slovensku sme na prvom mieste vo výskyte tohto ochorenia, ktoré všeobecne veľmi zle reaguje na liečbu. Navyše sa táto rakovina u pacientov zistí väčšinou v pokročilom štádiu. Existujú však vedecké publikácie, v ktorých už niekto vynašiel liek na túto rakovinu, ale len na jej určitý podtyp. Čiže cesta k liekom na onkologické ochorenia býva veľmi dlhá.

Čo na tejto profesii najviac obľubujete a čo naopak nie?

Páči sa mi tá sloboda. Mám šťastie, že si môžem vybrať tím, v ktorom chcem pracovať a zvolím si sama tému a projekt. To je na nezaplatenie. Som obklopená úžasnými ľuďmi, mám podporu od vedenia, kolegov a som rada najmä za to, že sa môžem stretať s rôznymi inšpiratívnymi ľuďmi nielen zo Slovenska, ale aj zo zahraničia. Nepáči sa mi, naopak, ako sa na Slovensku prístupuje k vede a vzdelávaniu všeobecne. Veda a výskum sú odsunuté na okraj a veľmi slabo podporované. Slováci sú v Európe na chvoste, čo sa týka HDP na vedu. Aj samotná Slovenská akadémia vied nefiguruje v Pláne obnovy

a u žiadnej vlády ani ministra školstva som nevidela skutočný záujem o podporu vedy a akademického prostredia. Verejné obstarávanie je pre nás veľmi demotivujúce a niekedy hovorím, že je to niečo, čo ma raz donúti odísť z akademického prostredia. Pre mňa je napríklad veľkým lákadlom ísť do Brna, v Česku je situácia diametrálne odlišná. Ale potom si poviem, že ako by to na Slovensku dopadlo, keby všetci vedci utečieme za hranice. Drží ma tu hlavne kolektív a vynikajúce vzťahy.

Čo pre Vás táto práca znamená, dáva Vám nejaký zmysel v živote?

Moja práca je neoddeliteľnou súčasťou každodenného života. Onkológii som sa chcela venovať už od začiatku štúdia na vysokej škole a myslím, že to tak zostane do konca mojej vedeckej kariéry. Veda je povolanie, ktoré nie je možné úplne oddeliť od súkromia, nemôžete si zakázať rozmyšľať nad projektom alebo experimentom v momente, keď opustíte pracovisko. Často mi napadne riešenie pri práci v záhrade alebo žehlení. Je to náročné povolanie, ktoré zaberie veľa času, ale dáva možnosť, a je to v podstate nevyhnutnosť, stále sa vzdelávať, stretávať sa s inšpiratívnymi ľuďmi, a to nielen z mojej vednej oblasti. Verím, že po niekoľkých rokoch pandémie už zase budeme cestovať na konferencie, kde sa vždy snažíme popri celodennom sedení na prednáškach vyčleniť aspoň chvíľu na spoznanie mesta, v ktorom sa podujatie koná. Už niekoľko rokov robím vedu vo veľmi úzkej spolupráci s lekármi, pracujeme s materiálom priamo od pacientov a verím, že so svojimi kolegami raz prispejeme k lepšej diagnostike alebo liečbe onkologických ochorení. Zmysel mi dáva aj výučba na Prírodovedeckej fakulte. Učím vyššie ročníky, kde už študenti zvyčajne majú predstavu, čomu by sa chceli v budúcnosti venovať a ja som rada, že im môžem pomôcť v budúcom smerovaní.

Ako Vašu prácu vníma rodina a najbližší?

Bez podpory by to asi nešlo. Manžel má pochoopenie, napr. keď musím dopísať grant a nemôžem s ním ísť na prechádzku alebo keď zostanem občas dlho v práci a nebude mať každý deň teplú večeru, ale on to ani nevyžaduje. To, či je hrdý alebo nie, sa dozvedám iba okrajovo. Manžel je vlakvedúci a ja som vďačná, že nemám za muža akademika, lebo sa aspoň takto odpútam od práce a mám vďaka nemu iný okruh priateľov. Takže tá podpora a tolerancia tam určite je.

Čo robíte vo voľnom čase?

Pre mňa je relax varenie alebo práca v záhrade. Rada športujem, hlavne bicykel a keďže sme psičkári, máme mladého psa, tak aj s ním sa snažím chodiť na prechádzky a venovať mu dostatok času. Taktiež mám rada ručné práce, hlavne šitie je pre mňa obrovský relax. V minulosti som veľa čítala, ale teraz na beletriu nezostáva čas.

Aký je Váš vzťah ku Kútom?

Najlepšia otázka na záver. Žijem tu celý život, aj keď dennodenne cestujem do Bratislavy. Mám tu celú rodinu, priateľov a známych. Je tu veľa inšpiratívnych ľudí a rada sa s nimi stretávam. Na druhú stranu ale poviem, že Kúty majú veľa nevyužitého potenciálu. Deje sa tu veľmi veľa perfektných vecí, najmä čo sa týka kultúry, veľa sa v posledných rokoch zmenilo k lepšiemu, len si myslím, že by pomohla väčšia podpora, ľudia by sa mali viac stmeliť a celkovo byť k sebe viac prajní.

GORAZD ROSA

Kultúra.

Adventné tvorenie.

Advent je obdobie prípravy a čakania na Vianoce. CVČ KAMARÁD a Kúcanské potvorky spojili sily a nápady do úžasnej akcie adventného tvorenia. Vyčarovali sviatočnú pohodu tvorením a pripravami na vianočné sviatky. Vyroobili sme adventné vence, zdokonalili sme sa v zdobení medo-

vníčkov či vo výrobe vianočných ozdôb. Deti mali veľký záujem aj o háčkovanie, kde sa naučili čarovať s háčikom. Rodičovská rada ZŠ prichystala občerstvenie a predaj detských výrobkov. Ďakujeme za hojnú účasť všetkých vekových kategórií.

LENKA RIŠKOVÁ

Adventný veniec.

Ak sa spoja šikovné ruky šikovných ľudí a organizácií v obci – CVČ KAMARÁD, Kúcanských potvoriek a Jednoty dôchodcov, vznikne aj prvý veľký adventný veniec. Kruhový tvar venca je vy-

tvorený zo vždyzelených vetvičiek ihličnatých stromov, čo sa pokladá za symbol života. Umiestnené sú na ňom štyri sviece symbolizujúce nádej, mier, priateľstvo a lásku.

LENKA RIŠKOVÁ

Kúcanský festival jedla.

Po 2-ročnej prestávke zapríčinennej pandémiou Covid-19 sa v našej obci dňa 8. októbra v areáli za kultúrnym domom konal tradičný Kúcanský festival jedla. V tento deň boli pre návštevníkov pripravené lahodné jedlá rôzneho druhu a gastronomické špeciality ako poľovnícky jágerek, tatarák, rebrá, palacinky, pečené prasa, gyros, rôzne syry, slivkové gule, pečený diviak, cigánska pečenka a veľa ďalších. Gurmáni mali možnosť ochutnať španielsku

paellu, ktorú v priamom prenose pripravil šéfkuchár Vojto Artz. Súčasťou festivalu boli dve súťaže spojené s atraktívnymi cenami – o najlepší guláš a najchutnejšie sladké lokše. O zábavu sa postarali LH Kamarádzi, country hudba ZMRK a MD BAND. Detskú zábavu spestrilo 9D Kino, Virtuálna realita OMNI a cukrovinky rôzneho druhu. Všetkým zúčastneným ďakujeme a tešíme sa opäť o rok!

OBEČNÝ ÚRAD

Tipy na čítanie pre deti:

Ladislav:

Roal Dahl – Fantastický pán Lišiak

Pán Lišiak nie je len taký obyčajný lišiak. On je jednoducho fantastický. Vie sa dostať kam chce a ešte má aj dobrý vkus. Ako však dopadnú jeho nočné dobrodružstvá? Vždy je tu riziko, že ho prichytia pri čine. Bonus: Na sfilmovanej verzii tejto knihy sa pobavia deti aj dospelí a oplatí sa ju pozrieť aj niekoľkokrát.

Anna:

Čokoľvek od Tove Jansson o mumintrolloch (alebo mumínkoch pre nás, čo sme v detstve sledovali na ČT kreslený seriál Mumínci). Muminkovia sú nezvyčajné slobodné a múdre stvorenia, ktoré zažívajú dobrodružstvá trebárs v džungli, ale aj v bežnom živote. Krátka ukážka: „Když tak budeš pokračovat, stane se z tebe brzy dospělý,” řekl pimek. “Budeš jako tatínek a maminka a to ti patří. Budeš vidět a slyšet všedním způsobem. Chci tím říct, že nebudeš ani vidět, ani slyšet, a bude s tebou konec.” “Nono!” řekl bratříček a začal pojídat hlínu.” Viaceré príbehy zo života muminkov vyšli aj po slovensky.

Literárne dožinky.

Bol to nezabudnuteľný deň pre všetkých zúčastnených. Svojou povahou išlo bez debaty o najväčší kúčanský knižný festival v rámci strednej Európy a možno aj na svete.

Návštevníci si mohli priniesť a tiež aj odniesť všelijaké knihy. A že sa tam dali nájsť skvosty. Nadšení čitatelia sa nespeli hrabali v krabicach a snažili sa uloviť nejaký zaujímavý kúsok. Celá táto veselá aktivita bola ešte podfarbená bohatým kultúrnym programom. Začalo sa už poobede. To kvôli deťom. A tiež kvôli tomu, že už bolo trochu zima. Ale späť k tým deťom. Deti čítali z obľúbených knižiek a bolo to zábavné, trochu poučné, vtipné a najmä veľmi milé. Tiež je dobré vidieť, že vyrastá nová generácia čitateľov, a to nám dáva nádej, že náš knižný klub Čukuládový sen (takto organizátor najväčšieho kúčanského knižného veľtrhu na svete) bude fungovať ešte dlhé roky a nezanikne kvôli nedostatku knižných nadšencov.

Ale späť k programu. Deti dočítali a všetkým dobre urobila malá pauza s koláčikom a teplou čokoládou. Áno, milovníci kníh sú pôžitkári. Potom sa všetci vrátili späť na svoje miesta a program pokračoval vystúpením lokálneho pesničkára (inak Archívny chlapec). A ďalšie čítanie, tentokrát kategória dospeláci. A opäť to bolo dojímavé, dobrodružné a fakt (ale že fakt) vtipné. Jednoducho veľká paráda.

A to už sa dostávame do finále. Literárny kvíz. Ak si myslíte, že to bol len taký volaják kvíz, tak ste na omyle. Naopak, bol to náročný kvíz pre naozajstných fajnšmekrov. Výzva, ktorá nemala vo svete páru. Dokonca víťaz vyhral aj cenu. Gratulujeme. Ale keď tak nad tým premýšľame, tak v tú sobotu vyhrali všetci milovníci dobrého čítania. Kto premeškal, môže banovať.

Tešíme sa na Vás aj budúci rok!

RICHARD VÁVRA

L'udmila:

Zuzana Holasová - Podivuhodné putovanie púšťou alebo Tri P

Dobrodružná kniha s fantazijskými prvkami pre staršie deti, ktorá ich učí (okrem iného) o dôležitosti spolupráce pri putovaní krajinou s mnohými nástrahami.

Jill Barklem - Rozprávky spod černičia

Milé, láskavé rozprávanie o priateľskom spolunažívaní myšiek obývajúcich černicovú húštinu. Jednoduché príbehy opisujúce ich každodenný život prenášajú na čitateľa pokoj plynúci z toho, keď sa myškám (ľuďom) vedľa seba dobre žije a jeden druhému si pomáha.

Peter Wohlleben - Počuješ rozprávať stromy

Veľmi zaujímavá kniha, po prečítaní ktorej budú prechádzky v lese iné ako dovtedy.

Tipy na čítanie pre dospelých:

Anna:

Lev Nikolajevič Tolstoj - Anna Kareninová

Dakedy nad klasikou ohrňame nosom, že je to staré a ťažkopádne a nám, dnešným ľuďom, to nič nepovie. Anna Kareninová je najmä o vzťahoch a tie sú aktuálne vždy. Navyše, ako to pri výborných spisovateľoch býva, číta sa to samo, vôbec to nie je ťažké čítanie. A Tolstoj, rovnako ako jeho spolurodák Dostojevskij, je majster psychológ.

Rudolf Dobiáš - Noci a dni

Básnik, ktorý si počas komunistického režimu odsedel 7 rokov za šírenie protikomunistických letákov (odsúdený bol na 18). Kedy inokedy čítať poéziu, ak nie počas dlhých zimných večerov? A keď už nejakú, tak Rudolf Dobiáš, niekoľkokrát za Slovensko nominovaný na Nobelovu cenu za literatúru, je jednou z najlepších volieb. Kniha Noci a dni, výber z jeho tvorby, je ilustrovaná výborným ilustrátorom s osobitým štýlom Jozefom Vydrnákom, čo je ďalšou pridanou hodnotou.

Ladislav:

Kjóko Nakadžima - Malý dům

Služobníčka v japonskej domácnosti opisuje na sklonku jej života roky služby u japonskej rodiny strednej triedy. Znie to nudne? Možno áno, ale keď sa do jej príbehu zamieša vnuk, ktorému sa nezdá jej rozprávania a čuduje sa, čo mu tam neseď, tak čriepky príbehu začnú do seba nečakane zapadať a... Zvyšok budete musieť zistiť, keď si ju prečítate :)

Eva Meijer - Ptačí domek

Nie, táto kniha nie je o tom, ako si vyrobiť krmidlo alebo búdku pre vtáky. Je to životný príbeh amatérskej ornitologičky, ktorá sa doslova zžila s vtáčikmi a objavila, ako dokážu komunikovať medzi sebou a ona s nimi tiež. Napísala o tom knihy, ktoré vzbudili ohlas aj medzi vedcami a verejnosťou. Príjemný a s citom napísaný melancholický príbeh.

Richard:

Annette Bjergfeldt - Kodanská pieseň piesní

Klasická generačná sága, ktorá mapuje život rodiny od úplných detí po starosť. Pri čítaní tejto knižky máte pocit akoby jej protagonisti bývali vedľa vás, veľmi pekne a ľudsky napísané. Dobré čítanie na dovolenku alebo odpočinkový čas.

Olga Tokarczuk - Cez kosti mŕtvych pluh svoj veď

Zaujímavý názov, ktorý vás hneď opantá a nebudete tušiť, čo vás čaká. Pomerne drsná detektívka okorená čiernym humorom a „luzrovstvom“ v dobrom slova zmysle. Zábavné ale zároveň veľmi napínavé čítanie.

Rónán Hession - Leonard a Hladový Paul

Ak by sa dala táto kniha opísať jedným slovom, tak by to bolo slovo „láskavá“. Kniha je o dvoch kamarátoch, ktorí prežívajú rôzne, na oko obyčajné, momenty vo svojich životoch. Nie je to žiadna obrovská dráma, ale napriek tomu tam nie je núdza o napínavé momenty. Hlavný hrdina sa vyrovnáva s možno pre druhých banálnymi vecami ako je zalúbenosť, partnerský vzťah a podobne. Veľmi pekná a láskavá kniha.

TIPY NA ČÍTANIE PRE ZIMNÉ VEČERY PRIPRAVIL
KNIŽNÝ KLUB ČUKULÁDOVÝ SEN

LH Kamarádzi.

Folklórny festival Mravenec.

V sobotu 10. septembra nás „Mravenčári“ v Plaveckom Štvrtku privítali na 13. ročníku svojho festivalu s otvorenou náručou. Festival Mravenec začal sprievodom vystupujúcich a domácich krojovaných. Od kultúrneho domu prešiel až k vyzdobenému javisku, kde sa zoradili zástupcovia jednotlivých súborov s ornamentikmi – FS Štvrtčan, DFS Štvrtčánek, DFS Trnečka zo Zlína, DFS Slnčnica zo Senca, DFS Macejko z Malaciek, DFS KLNKA z Bratislavy, FS Nafurt. Po príhovore starostu obce a predsedu OZ Štvrtčan sa začal program. LH Kamarádzi sprevádzala spevákov z Brodského – Kristínu Hačundovú, Davida Halása a po prvý raz aj Šimonka Hipského. Na javisku sa postupne vystriedali všetky súbory a celý festival ukončil zlatý klinec programu FS Očován. Aj keď počasie nebolo po celý čas priaznivé, bol to krásny deň a úžasné vystúpenia potešili divákov.

LADISLAVA PAVELKOVÁ

Zóhrské cibulové hody.

Vôňa cibule každého návštevníka neomylnne priviedla do areálu futbalového ihriska, kde súťažné družstvá skoro ráno začali s varením gulášu. Úvodného slova sa zhostil konferencier Jakub Badrna, ktorý všetkých privítal a poprial príjemnú zábavu. LH Kamarádzi sa postarala o hudobné vstupy, ktoré sa striedali so súťažnými disciplínami (súťaž v krájaní cibule, v pití piva, hode gumákom, presná trefa

cibulou...) a ďalším programom. O občerstvenie nebola núdza – všetci si pochutili na rozličných špecialitách z cibule, na guláši či na pečenke. Na záver programu bolo vyhodnotenie súťaže vo varení guláša a vystúpenie FSK Zóhran a DFSK Zóhranek s pásmom Dožinky.

V rámci programu „Podpora aktivít organizácií na území Trnavskej župy“ poskytol Trnavský

samosprávny kraj dotáciu na zakúpenie mikrofónov pre ozvučenie cimbalu. Cibulové hody boli prvou príležitosťou vyskúšať tieto mikrofóny. Ďakujeme za poskytnutú dotáciu a veríme, že sa nám podarí získať financie aj na ozvučenie ostatných nástrojov.

LADISLAVA PAVELKOVÁ

Mesiace úcty k starším v Kútoch.

Aj keď nie v plnom zložení, vystúpila LH Kamarádi s krátkym programom na posedení dôchodcov v rámci mesiaca úcty k starším v kultúrnom dome v Kútoch. Traja členovia LH Kamarádi – harmonikár, klarinetista a cimbalista netradične s ozembuchom spríjemnili spolu s malou dychovou hudbou Rubín našim dôchodcom posedenie. Veríme, že nabudúce sa stretne v plnom zložení.

LADISLAVA PAVELKOVÁ

World Folklore Festival 2022.

V období od 2. do 5. októbra nám bolo čťou sprevádzať dievčenskú spevácku skupinu Spjevule ze Skalice na Medzinárodnom folklórnom festivale v Taliansku a Francúzsku. Dievčatá so svojimi nádhernými hlasmi predviedli piesne nielen zo Záhoria, ale aj z iných kútov Slovenska. V rámci festivalu sme spoznali krásy azúrového pobrežia, navštívili mestá Nice, Cannes, San Remo, Monte Carlo, Diano Marina. Spolu so súbormi z Maďarska, Bulharska, Rumunska a Česka sme sa predviedli v dvoch krojovaných sprievodoch a vystúpili na troch miestach v dvoch štátoch. A nebolo to len na klasickom pódiu, ale zahrali sme si aj priamo pri mori na pobrežnej Promenade de la Croisette a prešli sme sa ako filmové hviezdy po slávnom červenom koberci. Vystúpenia sprevádzali úsmevy, radosť, nadšenie a potlesk. Celý festival sa niesol v úžasnej atmosfére a my budeme ešte dlho spomínať na nezabudnuteľné zážitky.

LADISLAVA PAVELKOVÁ

Veľké deti v malej škole.

Materská škola je jedinečné miesto. Je miestom, kde sa stretávajú približne rovnako „staré“ deti na jednom mieste v novom prostredí bez rodičov. Zoznamujú sa so spoločenskými pravidlami, prispôbujú sa kamarátom a nachádzajú svoje miesto v skupine vrstovníkov. Pani učiteľky sa venujú rozvoju osobnosti dieťaťa vo všetkých jej oblastiach. Často sa zameriavajú na rozvíjanie hrubej (pohyb), jemnej motoriky (správny úchop ceruzky a kresba, v ktorej sa prejavuje v obratnosť rúk a prstov) i oromotoriky (zdokonaľovanie výslovnosti).

Hovorí sa v zdravom tele, zdravý duch. U nás sa nielen zdravo je, ale

i športuje. Naši predškoláci sa každý piatok prezlečú do úborov a ako veľkí športovci cvičia v rôznych pohybových disciplínach. Každoročne si vyskúšajú íbehnáčerstvom vzduchu. Za dosiahnutie cieľa im patrí medaila i sladké jabĺčko. Detské tváričky sa potom rozžiaria radosťou a šťastím, a tak to má byť.

Plávanie je šport, ktorý zanecháva priaznivé účinky v motorickej i psychickej oblasti. Predškoláci absolvovali posledný októbrový týždeň plavecký kurz v najväčšej „maline“ na Záhorí, v športovej hale v Malackách. Deti sa adaptovali vo vodnom prostredí ako praví

plavci. Zvládli základné plavecké zručnosti: dýchanie, ponáranie, napodobňovali plavecké pohyby vo vode, dokonca si vyskúšali i splývanie a skoky do vody. Odmenou za ich snahu im bolo „mokré“ vysvedčenie.

Oromotorické cvičenia si deti zdokonaľujú v komunikácii s dospelými ale i s deťmi v materskej škole. Tento rok ponúkame najmä predškolákom logopedické konzultácie a tréning fonematického uvedomovania. S menšou skupinkou detí sa pracuje podľa metódy, pomocou ktorej sa dieťa učí uvedomovať si hlásky v slove na základe počutia (napríklad vie určiť,

z akých hlások sa slovo skladá, akú hlásku počuje na začiatku či na konci, vie s hláskami v slove manipulovať a pod.).

Uvedenými aktivitami a mnohými ďalšími akciami sa snažíme hravou formou v „malej škole“ pripraviť deti na vstup do tej „veľkej“. K všetkým činnostiam, ktoré dieťa vykonáva, je dôležitý pozitívny prístup a postoj jeho rodičov i najbližšieho okolia. Preto sa chceme poďakovať hlavne zákonným zástupcom, členom rodičovského združenia, sponzorom, dobrovoľníkom a priateľom, ktorí podporujú „kúčanskú“ materskú školu a tým i deti v nej.

EVA TURKOVIČOVÁ

CVČ KAMaRÁD.

Vianočná pohľadnica

Na Adventnom tvorení a v rámci Kreatívneho ateliéru sme vyrobili vlastnoručné pohľadnice pre seniorov v našom DSS Nezábudka a do zariadenia pre seniorov Harmónia v Hlohovci, čím sme sa zapojili do projektu Vianočnej pošty. Užili sme si pekné a veselé tvorenie, ktoré vyčarí radosť a rukou písané pranie je symbolom toho, že na starých niekto myslí.

Človeče, nehnevaj sa!

24. novembra sme zorganizovali zábavné popoludnie s turnajom „Človeče, nehnevaj sa!“. Hra bola napínavá od začiatku až do konca. Všetci si hru užívali a veselo sa pri nej zabávali. Nie každý môže byť víťaz, no aj keď deti prehrali, mali úsmev na tvári, o čo sa zaslúžila sladká odmena. Treba sa naučiť i prehrávať.

Strašidlá na Smolenickom zámku

V spolupráci s OZ Karpatoš sme ponúkli v októbri svojim členom a ich rodinným príslušníkom lístky na strašidelný deň. Strašidlá a duchovia ovládli Smolenický zámok a zažili sme strašidelnú atmosféru na mieste opradenom povestami. Povest' spod Havranej skaly rozpovedala unikátny príbeh o tragickú lásku kastelánovej dcéry a vojaka.

Kútsku oblohu obsadili šarkany

20. októbra vyleteli nad naše hlavy šarkany a predviedli pestré divadlo. Deti súťažili o najkreatívnejšieho po domácky vyrobeného šarkana, zaujímavého, najvyššie lietajúceho, najvytrvalejšieho či s najdlhším chvostom. Každý účastník si odniesol darček. Iskričky v očiach mali aj rodičia a starí rodičia, ktorí pomáhali svojim ratolestiam, a tým sa vrátili trošku do svojich detských čias.

Cyklovýletík s KAMaRÁDom

V rámci Európskeho týždňa športu sme zorganizovali 2. októbra cyklovýlet. Vyštartovali sme od kostola po hrádzi do Adamova, kde sme si počas krátkej prestávky oddýchli, občerstvili sa a nabrali sily. Pokračovali sme cez cyklotrasu na Gbely, odbočili na Brodské a cez polňačku do cieľa. Počasie nám akosi neprialo, ale chuť urobiť niečo pre svoje zdravie prevyšovalo. V nohách sme mali 30 kilometrov. Tešíme sa na jar na ďalší výjazd.

Základná škola.

Slávnostná imatrikulácia prvákov.

Milou tradíciou na našej škole sa stalo, že prváci svoj veľký deň neprežívajú len začiatkom septembra, ale rovnako slávnostný a významný je pre nich aj akt prijatia za veľkých žiakov, čiže imatrikulácie. Tento deň nastal v novembri, keď sme my, deviataci, spolu s našimi triednymi učiteľmi, pripravili pre nich úlohy a disciplíny na tému rozprávkové kráľovstvo. Prváci, povzbu-

dení čarovným nápojom navareným priamo Babou Jagou, zvládli hravo všetky úlohy. Za pomoci rozprávkových víl potom zložili slávnostný sľub, po ktorom kráľovná každého prváčika slávnostne pasovala za právoplatného žiaka našej školy. Slávnosť sme zakončili diskotékou. Veľa šťastia, úsmevov a úspechov v škole, milí prváci!

DEVIATACI

Kurz prvej pomoci.

V rámci aktualizačného vzdelávania absolvoval 18. novembra kolektív pedagógov ZŠ A. Radlinského Kurz prvej pomoci. Lektorka z Územného spolku Senica Slovenského Červeného kríža PhDr. Tatiana Rajnohová naplnila štvorhodinové školenie pútavým obsahom. Keďže problematika poskytovania prvej (predlekárskej) pomoci je veľmi rozsiahla, vybrala z nej informácie so zreteľom na to, s akými stavmi sa možno stretnúť u žiakov v škole. Úrazy, náhle príhody a záchvaty vyplývajúce z diagnostikovaných chorôb sa, žiaľ, nevyhýbajú ani deťom a človek pracujúci s nimi by mal byť náležite poučený, aby v prípade potreby konal automaticky a nestrácal drahocenný čas.

Lektorka stručne a jasne opísala zásady a postup pri kardiopulmonálnej resuscitácii zahŕňajúcej masáž srdca a umelé dýchanie z úst do úst, prvú pomoc pri bezvedomí neúrazového pôvodu, epileptickom záchvate, hypoglykémii u diabetikov, cievnnej mozgovej príhode a infarkte myokardu, upchatí dýchacích ciest cudzím telesom, krvácaní, zlomeninách a šoku. Kombináciou prednášky, prezentácie, praktických ukážok a inštruktážnych videí zaujala každého.

Súčasťou kurzu bolo napríklad predvedenie použitia defibrilátora pre laikov, ktorý sa stáva čoraz bežnejšou výbavou firiem, obchod-

ných centier, športovísk, ulíc miest či škôl. Zvlášť zaujali zábavné a pritom presné inštruktážne videá o poskytovaní prvej pomoci v rôznych situáciách s Michalom Kubovčíkom,

Svätoplukom Malachovským či Adelou Vinczeovou. Dajú sa nájsť na stránkach Červeného kríža ako SEPRP – Sedlácka prvá pomoc.

MIRIAM VLČKOVÁ

Divadlo Velká Morava.

Žiaci 3. až 7. ročníka sa dňa 2. novembra zúčastnili vystúpenia o vzniku Veľkej Moravy. Dozvedeli sa, ako žili naši predkovia, ako lovíli, bývali, čím sa živili a pod. Vyskúšali si, aké je byť veľkomoravskou princeznou či dokonca bojovníkom. Mohli si dokonca aj prezrieť a chytiť predmety z dávnej doby.

JARMILA KRAJČIKOVÁ

Literárne predstavenie Bola raz prvá trieda.

Dňa 21. októbra v školskej telocvični sa žiaci 1. až 3. ročníka zúčastnili literárneho predstavenia s názvom Bola raz prvá trieda. Vďaka obľúbeným básňam a veselým rozprávkam z tvorby Kristy Bendovej sa herečkám Barbore Krajč Zamískovej a Kristíne Svitekovej podarilo navodiť výbornú atmosféru a hravo vtiahnuť deti do predstavenia.

DARINA VRANOVÁ

Anglické divadlo Big Bang.

Žiaci sa zdokonaľujú v anglickom jazyku aj pomocou divadelného predstavenia. 30. novembra sme sa zúčastnili vystúpenia v angličtine pod názvom Big Bang – Stvorenie sveta. Predstavenie si pozreli žiaci 1. aj 2. stupňa.

JARMILA KRAJČIKOVÁ

Prednášky psychológa v ZŠ.

Dňa 24. novembra navštívil našu základnú školu český psychológ a vysokoškolský pedagóg z Ostravskej univerzity, PhDr. Jan Svoboda, ktorý pravidelne prednáša po celej Českej i Slovenskej republike. V Kútoch sa uskutočnili dve rôzne prednášky. Prvú prednášku viedol pre pedagógov našej základnej i materskej školy. Dotkol sa v nej viacerých tém, na osobnom príklade predstavil spôsob, ako získať pre spoluprácu nemotivovaného žiaka, rozobral jedno-

tlivé fázy procesu zmeny a zdôraznil významnú úlohu (najmä) pedagógov materskej školy a prvého stupňa základnej školy pre život dieťaťa.

Druhá prednáška bola zorganizovaná pre rodičov žiakov základnej i materskej školy. Zúčastnilo sa jej približne 50 rodičov. PhDr. Svoboda zdôraznil význam prenatálneho vývinu a raného detstva pre zdravý psychický vývin dieťaťa, objasnil

obsah rodičovskej lásky a dôsledky nenaplnenosti jej jednotlivých oblastí, pričom poukázal na prepojenie našich vzťahov v detstve na vlastné rodičovstvo.

Obe prednášky boli veľmi pútavé a obsahovo zaujímavé, podané svižným priamym štýlom rozprávania s prvkami špecifického lektorovho humoru.

LUDMILA KÁKOŠOVÁ

Lampiónový sprievod.

Podvečerný druhý novembrový piatok sa v Kútoch po trojročnej odmlke rozžiari lampiónovými svetlami. Združenie rodičovskej rady pri Materskej škole v Kútoch v spolupráci s Rodičovskou radou pri Základnej škole Andreja Radlinského pripravili Svätomartinský lampiónový sprievod.

Sprievod bol zahájený v areáli základnej školy a následne sa deti za dohľadu dobrovoľného hasičského zboru Kúty presunuli k škôlke a až za priestory obecného úradu, kde im odmenou bol punč, párok v rožku a iné dobroty. V pripravených bufetoch sa občerstvili veľkí i malí; chutné koláče napiekli mamičky z materskej školy.

Úprimné poďakovanie patrí všetkým, ktorí sa na podujatí spolupodieľali: deťom, rodičom, pánovi starostovi a pracovníkom obecného úradu, dobrovoľnému hasičskému zboru, vedeniu a pedagógom materskej a základnej školy, pani kuchárkam, reštaurácii U Ferú, mäsiarstvu Pochyba, supermarketu TESCO a šikovným dievčatám z ôsmej triedy.

I keď Martin na bielom koni nedocválal v piatok ani v ďalšie dni, veríme, že zúčastnení si podvečer užili.

ELENA BALÁŽOVÁ

Na svätého Mikuláša neučí sa, neskúša sa...

...každá päťka odpúšťa sa, to je príkaz Mikuláša. Tieto veršičky aj tento rok naši žiaci písali na školské tabule. Tí najmladší sa však tešili na samotného Mikuláša. O túto radosť sa už tradične postarali naši deviataci, ktorí si pripravili pekné kostýmy a sladkosti pre deti. Tento rok Mikuláš a jeho pomocníci vyčarili úsmev nielen našim deťom, ale aj našim starým rodičom v domove sociálnych služieb v Nezábudke, pre ktorých žiaci pripravili sladký darček s úryvkom zo Svätého písma. Po ceste sa zastavili pozdraviť aj pána starostu, od ktorého dostali sladkú odmenu. V tento sviatočný deň, keď si pripomíname štedrosť sv. Mikuláša, pozývam aj vás, milí čitatelia, aby sme boli všetci štedrý najmä na úsmev a milé slová.

ANDREA POLACHOVÁ

Zo života ZUŠ.

Nový školský rok sme sa snažili u nás v ZUŠ odštartovať čo najlepšie a dúfame, že sa nám to podarilo. Prišli k nám deti, ktoré chceli pokračovať vo svojich odboroch, ale aj nové deti, ktoré sa prvýkrát zoznámili s hudobnými nástrojmi, farbami, tanečnými krokmi... Celkovo našu školu navštevuje 320 detí v 4 odboroch.

September je náročný v tom, že si opäť všetci musíme zvyknúť na nový a náročnejší režim po prázdninách a ani sa nenazdáme a je tu december. Čas, keď by mali všetci spomaliť, užívať si útulnosť dní a pohodu, lenže do tej pohody nás čaká vždy veľmi veľa povinností, ktoré musíme do Vianoc stihnúť. Našou najväčšou povinnosťou a radosťou zároveň bolo pripraviť pre vás pekné koncerty, ktoré pohladia dušu a navodia vianočnú atmosféru...

18. decembra sa vám predstavili deti hudobného a výtvarného odboru. Melódie známych skladateľov či tóny vianočných piesní sa rozniesli po celom kultúrnom dome. Krásne práce výtvarného odboru ste mohli obdivovať priamo v kinosále, kde bola inštalovaná výstava výtvarníkov, počas koncertu sme sa o týchto prácach a technikách niečo dozvedeli od detí, ktoré nám výstavu odprezentovali. Hudobníci a speváci zase ukázali, že trénovať, a robiť to s láskou, sa naozaj oplatí.

19. a 20. decembra sa predviedli žiaci tanečného a literárno-dramatického odboru v predstavení ŠIALENE SMUTNÁ PRINCEZNÁ.

Pre deti sú tieto koncertné dni náročné, všetko zvládnuť, ísť s kožou na trh... ale hlavne je to pre deti obohacujúce, veľmi sa na to tešia, užívajú si to, a to je to najviac.

Ďakujeme za vašu priazeň, za potlesk, ktorý ste nám darovali na koncertoch a tešíme sa na nové výzvy v novom roku 2023.

Celý kolektív vám praje krásne Vianoce plné lásky a spokojnosti v rodinnom kruhu a pri milovaných osobách. Prežité také Vianoce, po ktorých túžite, také, aké si pamätáte z detstva, jednoducho kúzelné a čarovné... a do nového roka prajeme pevné zdravie, veľa dobra a málo hnevu.

KOLEKTÍV ZUŠ KÚTY

Nezábudka.

Tak a opäť sa nám rok s rokom zišiel. Až je neuveriteľné, ako čas rýchlo plynie. Ešte nestihneme v sebe spracovať dianie končiaceho sa roka a už sú pred nami nové výzvy a plány do nového roka, ktorý netrpezlivo klope na dvere.

Na jar tohto roku sme sa úspešne popasovali s karanténou, nakoľko sa ochorenie Covid-19 i napriek protipandemickým opatreniam rozšírilo i v našom zariadení.

Postupným uvoľnením opatrení sme mohli klientom zabezpečiť častejší a neobmedzený kontakt s rodinou, ponúknuť viac skupinových terapií, viacero podujatí. Sväté omše prinášajúce duchovné služby a povzbudenia sa už mohli konať takmer pravidelne priamo v zariadení, už aj za účasti občanov z okolia. Posledný deň v každom mesiaci je dňom narodenín a menín

klientov. A aby to bola oslava ako sa patrí, k tomu takmer vždy dopomôže harmonika pani Gitky a je veselo. Jubilanti vo veku 80 a 90 rokov si právom zaslúžili našu pozornosť a obdiv.

Spoločné každodenné modlitby, spoločenské hry (najobľúbenejšie BINGO), zhotovovanie výrobkov, vyfarbovanie antistresových omalovánok, kreslenie, ale aj pracovné aktivity - spracovanie úrody, ako lúpanie bôbu, vytĺkanie makovičiek - to všetko prispieva k vzájomnému spoznávaniu, rešpektu a tolerancii. Dôležitá je spolupatričnosť aj s okolitými zariadeniami. V tomto roku sme sa mohli spolu s klientmi osobne stretnúť s obyvateľmi Domu seniorov Brodské na oslave 15. výročia ich založenia. Tradične s jeseňou je spojený mesiac úcty k starším. V tomto roku bol tento mesiac plný pozornosti, ktorej sa intenzívnejšie dostávalo našim seniorom od detí

z materskej školy – ich úžasné, úprimné prejavy počas pásma pesničiek, básničiek a tančekov rozjasnili ich tváre a pohládzali ich dušu; od členiek JD – ich novinky z diania v dedine uspokojili zvedavosť našich žien a dodali im pocit stať sa súčasťou v diani rovesníkov. Obohatením tohto mesiaca bola aj hudobná návšteva harmonikárov a spevákov JD zo Šaštína-Stráží. Ich rezké melódie boli veľmi nákazlivé, klienti spievali a dokonca si aj zatancovali. Mikuláš so svojím veľkolepým sprievodom, tentokrát zo ZŠ, zavítal i do nášho zariadenia, spoločne sa s klientmi pomodlil a obdaroval ich balíčkami. Vystúpenie Kútnice prinieslo do Nezábudky krásu a kúzlo tradície – darované CD bude našou cennosťou. I napriek tomu, že je naše zariadenie opäť v karanténe, z dôvodu výskytu ochorenia Covid-19, neodpustili sme si pečenie medovníkov, do ktorého sme zapojili aj zdravých klientov. Podarili sa – nielen voňali, ale aj výborne chutili.

Naše veľké poďakovanie patrí všetkým tým, ktorí o ľudí v našom zariadení prejavili záujem, podporili nás nielen finančne, materiálne, ale i morálne a ľudsky.

Ticho adventu a zapálenie poslednej sviece na adventnom venci oznamuje i našim klientom príchod najkrajších sviatkov roka – Vianoc. Želajme si navzájom krásne prežitie Vianoc plné dobroprajnej a vzájomnej lásky.

KOLEKTÍV NEZÁBUDKA

ZO SZTP Kúty.

Druhý polrok sme začali kúpaním v Dunajskej Strede. V auguste sme usporiadali spolu s Jednotou dôchodcov športové hry, v ktorých išlo najmä o to, aby sa všetci dobre zabavili. Koncom augusta sme sa zúčastnili Senickej barličky, kde nás reprezentovala vo vlastnej tvorbe p. Létalová. Umiestnila sa na 2. mieste.

Začiatkom septembra sme mali Športové hry, kde prví traja najlepších z mužov a žien získali malú pozornosť.

19. a 20. septembra sme sa ako štvorčlenné družstvo zúčastnili Okresných športových hier v Kunove. V kategórii mužov skončil na 2. mieste J. Žilka a medzi ženami bola druhá B. Rišková.

Rok sme ukončili vianočným posedením v kultúrnom dome.

ŽANETA LÉTALOVÁ

Jednota dôchodcov.

Prichádza nám štvrté ročné obdobie roku, čo znamená, že jeseň postupne ustupuje a dáva priestor zime. Teplota sa mení, dni sa krátia a s príchodom skoršieho večera zaspomínajme na druhý polrok našej práce JD a na krásne letné obdobie, ktoré sme v auguste strávili na kúpalisku vo Veľkom Mederi.

V septembri sme sa zúčastnili na púti v Marianke a na Dňoch zelá v Stupave.

V októbri sme prijali pozvanie starostu na oslavu mesiaca úcty k starším. Pri dobrom jedle a veselej hudbe Rubínu zo Skalice sme sa zabávali do večerných hodín.

V tomto mesiaci sme navštívili aj našich spoluobčanov v domove sociálnych služieb Nezábudka a odovzdali vitamínový darček.

Členovia JD sa zúčastnili rekreácie v Tatranskej Lomnici v hoteli Sasanka a užívali si krásu našich Tatier.

Ďalší zájazd sa konal na pútnické miesta - vrch Butkov a Skalku pri Trenčíne.

Zúčastnili sme sa na príprave adventného venca pred obecným úradom.

Naši seniori sa spoločne stretli aj na vianočnom posedení, ktoré patrí medzi najkrajšie akcie Jednoty dôchodcov. Na podujatí boli prítomní aj členovia, ktorí sa dožívajú svojho životného jubilea. Popriali sme im veľa zdravia a potešili ich malým darčekom.

Prichádzajú Vianoce, čas porozumenia a blízkosť človeka. Zachovajte si tradície štedrovečerného stola v kruhu svojej rodiny, aby ste mohli preniesť túžby a sny do blížiaceho sa roku 2023, v ktorom vám Jednota dôchodcov ďakuje za spoluprácu a praje veľa zdravia, lásky a úspechov.

ANNA MACEJKOVÁ

Hasiči.

Hasičská súťaž v Kútoch.

V sobotu 24. septembra 2022 sa v Kútoch na štadióne FK TJ konala hasičská súťaž na uctenie si pamiatky našich členov. Memorál o zlatý motor Ľubomíra Pavelku a trofej Milana Orla bol zároveň súťažou o pohár starostu obce a aby toho nebolo málo, v ten istý deň sme spolu s okresným riaditeľstvom HaZZ v Senici organizovali „Záhorácku vežu“ (výstup do 4. podlažia cvičnej veže). Čiže tento deň bol taký menší hasičský sviatok. Základ vydarenej akcie je počasie, a to bolo naozaj parádne. O ostatné sa postarali naši členovia kvalitnou prípravou, ako sa povie od A po Z. Keďže nám vyšlo všetko ako malo, tak tomu svedčili aj výsledky, ktoré boli na úrovni slovenských rekordov.

Požiarneho útoku sa zúčastnilo 17 mužských a 5 ženských družstiev. Prišlo k nám aj viacero družstiev od profesionálnych hasičov (Poprad A aj B, Čadca, Martin). Všetko sú to kvalitné družstvá a Martin je stále aktuálny držiteľ slovenského rekordu s časom 20,98 s (MSR Košice 2013).

V mužskej kategórii sa najviac darilo domácim mužom DHZ Kúty, ktorí vyhrali trofej Milana Orla za najrýchlejší útok (21,02 s) a vyhrali aj zlatý motor Ľubomíra Pavelku za súčet dvoch pokusov (45,91 s). Za najrýchlejší útok sa na 2. mieste umiestnil DHZ Podvysoká (21,82 s) a 3. miesto obsadil HaZZ Martin (22,38 s). V súčte časov sa na 2. mieste umiestnil DHZ Plavecký Štvrtok (45,97 s) a 3. miesto obsadil DHZ Podvysoká (46,38 s).

V ženskej kategórii to najlepšie vyšlo ženám z DHZ Dulov. Obhájili trofej Milana Orla (24,25 s) a teraz sa im podarilo vyhrať aj zlatý motor Ľubomíra Pavelku (51,16 s). Za najrýchlejší útok sa na 2. mieste umiestnil DHZ Gbely

(26,61 s) a 3. miesto obsadili naše ženy z DHZ Kúty A (26,71 s). V súčte časov sa na 2. mieste umiestnil DHZ Gbely (54,91 s) a 3. miesto obsadilo naše druhé ženské družstvo DHZ Kúty B (71,80 s).

Najrýchlejšími prúdarmi sa stali Tomáš Fodor z DHZ Kúty (20,90 s) a Miriama Mravcová z DHZ Dulov (23,04 s).

Ženská kategória na veži:

1. miesto: Lívia Jankaninová, DHZ Bijacovce 8,15 s
2. miesto: Erika Belko, DHZ Bytča 8,82 s
3. miesto: Erika Pavelková 8,96 s

Mužská kategória na veži:

1. miesto: Marián Rerko, HaZZ Poprad 14,42 s
2. miesto: Pavol Adamík, DHZ Setechov 16,07 s
3. miesto: Matúš Šoltišík, HaZZ Poprad 16,19 s

Naša súťaž v požiarnych útokoch bola zároveň posledným 5. kolom Záhoráckej hasičskej ligy (ZHL). Tu sa naše ženy umiestnili na 2. mieste (54 bodov) a víťazkami sa stal DHZ Gbely (65 bodov). Naši muži sa prvýkrát nestali víťazmi ZHL a taktiež sa umiestnili na 2. mieste (86 bodov) a víťazmi sa stal DHZ Plavecký Štvrtok (88 bodov).

Chceme sa ešte raz poďakovať kamarátom a sponzorom, ktorí nám darovali skvelé ceny na memorál a zároveň ďakujeme našim členom a vážime si ich prácu pre DHZ Kúty a obec.

DHZ KÚTY

Rybári.

Sumce.

Zdravíme našich priaznivcov! Týmto článkom vám chceme dať informáciu, že aj v našich krásnych vodách máme trofejnú sumca.

Dňa 6. októbra 2020 si išiel Roman Pavlovič ako správny sumčiar zarybárčiť na štrkovisko Drahý. Jeho cieľom nebol ani tak úlovok, ale skorej oddych pri vode. O 7:30 mal záber, kde po 30-minútovom zdolávaní bol na brehu sumec s hmotnosťou 55 kg a dĺžkou 208 cm.

Ďalší sumec bol ulovený na rieke Morava a opäť bol šťastným lovcem Roman. Dňa 17. júna 2022 sa vybral na jeho srdcovku, riekou Moravu, aby tam strávil štyri dni pri chytaní sumca. Hneď po pár hodinách mal záber, ale, bohužiaľ, ryba sa mu vyplazila z háčika. Asi o pol deviatej večer mal ďalší záber a po 40-minútovom boji s rybou, pri ktorom si mimochodom spieval pesničku, ako keby vedel, že na jeho konci je sumec. Sumec vážil 85 kg a meral 236 cm.

Tieto sumce boli vrátené späť vodám, aby si aj ďalší rybári mohli užít zdolávanie a radosť z ulovenia takéhoto kapitálneho úlovku. Petrov zdar!

LUKÁŠ POLÁK

Štrkovisko Čárske.

Priatelia a nadšenci našej organizácie MO SRZ Kúty, chceme vám priblížiť našu prácu na štrkovisku Čárske. Skupina nadšencov a niekoľko členov z našej organizácie, ktorým nebolo ľahostajné, v akom stave je štrkovisko, sme sa jedného dňa v roku 2017 rozhodli, že začneme zveľaďovať túto vodu. V úvode s tým začali A. Balga, M. Balga a M. Polák. Časom sa pridali ďalší nadšenci, ktorí vo svojom voľnom čase upratovali a zveľaďovali tento krásny kus prírody.

Zo zanedbaného a zarasteného jazera sa razom stáva oáza pokoja pre rybolov, ale aj pre rodiny. Na tomto krásnom mieste si môžu nielen zarybárčiť, ale aj grilovať a užívať spoločný čas a voľné chvíle. Touto cestou by sme chceli poďakovať všetkým, ktorí priložili nezištnú ruku k dielu.

LUKÁŠ POLÁK

Futbal.

Futbalovú sezónu 2022/23 začal futbalový klub so šiestimi súťažnými mužstvami a jedným nesúťažným – mužstvom starých pánov.

Družstvo **dospelých - A-mužstvo** bolo po reorganizácii súťaží prihlásené do VI. ligy Západ MEVA ZSFZ, kde sa po jesennej časti umiestnilo so šiestimi bodmi na 14. priečke, s bilanciou 1 výhra, 3 remízy a 9 prehí. Mužstvo pod vedením trénera Andreja Smolinského strelilo súperom len deväť gólov a 30 inkasovalo.

Družstvo **dorastu** sa po reorganizácii takisto prihlásilo do VI. ligy Západ MEVA ZSFZ. Mužstvo viedli tréneri Michal Macejka a Michal Nemčovič, ktorí v jesennej časti

s mužstvom dosiahli oproti nášmu A-mužstvu lepšie výsledky. Umiestnili sa s desiatimi bodmi na ôsmej priečke s tromi víťazstvami jednou remízou a deviatimi prehrami. Do súperovej bránky skórovali 23-krát, ale 40 gólov padlo do našej brány.

Družstvo **starších žiakov** sa v súťaži IV. liga žiaci U15 OBfZ SE pod vedením trénerov Milana Kapiara, Milana Poláka a Tomáša Smolinského po jesennej časti umiestnilo na výbornom 3. mieste so ziskom 23 bodov. Sedem zápasov bolo víťazných, dva remizovali a päť prehrali. Súperovi nastrieli 39 gólov, z toho 9 presných zásahov zaznamenal Matej Riška.

Družstvo **mladších žiakov** v súťaži IV. liga žiaci U13 OBfZ SE do-

siahlo pod vedením trénerov Patrika Makaya a Vladimíra Uhrinca po jesennej časti 21 bodov, čo im prinieslo pekné šieste miesto. Sedem zápasov vyhrali a päť prehrali s negatívnym skóre 31:67.

Družstvo **prípravky U-11** pod vedením trénerov Martina Trubirohu a Martina Štifnera sa po jesennej časti umiestnilo na najvyššej pozícii zo všetkých mužstiev FK TJ Kúty. V súťaži prípravka U11 MO ObfZ SE sk. B sa umiestnili s 34 bodmi na druhom mieste, pričom zaznamenali 11 víťazstiev, jednu remízu a jednu prehru. Nastrieli 85 úctyhodných gólov a 18 dostali.

Družstvo **prípravky U-9** pod vedením trénera Michala Vallu sa po jesennej časti súťaže prípravka

U9 MO ObfZ SE sk. B umiestnilo s 10 bodmi na siedmom mieste, keď v troch zápasoch zvíťazili, jeden remizovali a deväť prehrali. V trinástich zápasoch nastrieli 85 gólov a inkasovali 119.

Jarná sezóna všetkým mužstvám začína v druhej polovici marca 2023. Veríme, že po zimnej príprave sa budú zlepšovať výkony nielen našich mládežníckych futbalistov, ale hlavne družstva dospelých.

Na záver by sme chceli poďakovať našim fanúšikom za podporu aj na zápasoch na ihriskách súperov.

Športu zdar a futbalu zvlášť!

VLADIMÍR PALKOVIČ

Stolný tenis.

Po dvojročnom pôsobení v 1. lige sa naše „**Áčko**“ vrátilo do 2. ligy TT kraja. Po jesennej časti (jedenástich zápasoch) figuruje na 6. mieste s piatimi výhrami, dvomi remízami a štyrmi prehrami.

Podobne sa darí **B-mužstvu**, ktoré je v 3. lige TT kraja priebežne po polovici súťaže na 6. mieste s úspešnosťou štyri výhry, štyri remízy a tri prehry.

Výborné 3. miesto v 4. lige TT kraja patrí pred odvetnými stretnutiami nášmu **C-mužstvu**, ktoré z ôsmich zápasov vyhralo šesť a dva tesne prehralo.

„**Déčko**“ pôsobí v oblastnej súťaži senického a skalického okresu. Dve výhry a šesť prehí ho radí aktuálne na 7. miesto.

Na konci uplynulej sezóny dosiahol výrazný úspech náš dorastenec Patrik Nemček (17 rokov), ktorý sa stal víťazom Majstrovstiev

regiónu jednotlivcov mládeže Bratislavského a Trnavského kraja. Pravidelne hrá mužskú súťaž. V 3. lige v tejto sezóne zvíťazil v 35 zo 40 zápasov. Nastúpil aj k 12 zápasom v 2. lige, z ktorých v deviatich odchádzal od stola ako víťaz.

Medzi našich úspešných mladých hráčov patrí aj 16-ročný Adam Ralbovský. V 4. lige TT kraja si zmieral sily s ôsmimi súpermi, z ktorých šesť porazil. V okresnej súťaži z 32 zápasov zaznamenal výhru až v 22 prípadoch.

Ďalšími nádejami nášho stolného tenisu sú aj Lukáš Kováč (16 rokov) a Samuel Ralbovský (13 rokov), ktorí nastupujú v oblastnej súťaži mužov.

MARTIN KUCHARIČ

Atletika.

Na začiatku roku 2022 sme v Kútoch založili atletický klub s cieľom rozšíriť možnosti detí, aby mohli športovať a tráviť voľný čas s kamarátmi. Postupne sa počet členov zvýšil a deti sa začali zúčastňovať rôznych súťaží v rámci Trnavského kraja.

Už na prvej súťaži v Skalici naši atléti predviedli skvelé výkony. V Trnave družstvo najmladších žiakov (N. Hušková, J. Kákoš, E. Slajková a M. Smolinský) získalo 2. miesto a mladší žiaci (S. Hušková, L. Kubovič, A. Machová, T. Procházka, J. Ralbovský, P. Trubačová) obsadili 4. miesto z 18 družstiev.

V štafetovom krose v Trnave najmladší (N. Hušková, J. Kákoš, E. Salajková, D. Šmida) i mladší žiaci (S. Hušková, M. Riška, M. Šimková, Š. Valachovič) sa umiestnili na 3. mieste.

V súťaži jednotlivcov získala v česko-slovenskom finále Čokoládovej tretry vynikajúce 8. miesto Mia Šimková. Do Ostravy sa prebojovala z 2. miesta v košíckom celoslovenskom finále.

Tešíme sa, že i v Kútoch máme deti, ktoré dokážu byť rovnocennými súpermi s deťmi z oveľa väčších miest. Trénerka Mgr. Barbora Šimková im odovzdáva svoje dlhoročné skúsenosti, ktoré nadobudla v tomto športe. Deti radi chodia nielen na súťaže, ale i na krúžok, kde sa môžu odreagovať a hravou formou si osvojovať základy kráľovnej športu - atletiky.

Ďakujeme Mgr. Jánovi Dobiášovi za spoluprácu, rodičom detí za podporu a v neposlednom rade vedeniu ZŠ a CVČ za ústretovosť.

EDITA HUŠKOVÁ

Kontrola a čistenie komína.

Čistenie a kontrola komínov sa zabezpečuje v lehotách a spôsobom, ktorý ustanovuje vyhláška MV SR č. 401/2007 Z.z. o technických podmienkach a požiadavkách na protipožiarnu bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní palivového spotrebiča, elektrotepelného spotrebiča a zariadenia ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komína a dymovodu a o lehotách ich čistenia a vykonávania kontrol, podľa výkonu jednotlivých typov spotrebičov, takto:

- komíny pre spotrebiče na tuhé a kvapalné palivá do 50 kW – **1 x za 4 mesiace**
- komíny pre spotrebiče na tuhé a kvapalné palivá nad 50 kW – **1 x za 2 mesiace**
- komíny s vložkou pre spotrebiče na plynové palivá do 50 kW – **1 x za 12 mesiacov**
- komíny bez vložky pre spotrebiče na plynové palivá do 50 kW – **1 x za 6 mesiacov**
- komíny pre spotrebiče na plynové palivá nad 50 kW – **1 x za 6 mesiacov**

Na vykonávanie prác spojených s čistením, kontrolou a preskúšaním komína musí mať ten, kto ich vykonáva, vyhovujúce nástroje, prístroje a zariadenia. Nedostatky, zistené pri čistení a kontrole komína alebo dymovodu sa uvedú v potvrdení alebo zápisom do denníka čistenia a kontroly. Ak sú zistené nedostatky závažného charakteru z pohľadu protipožiarnej bezpečnosti,

komín alebo dymovod sa až do odstránenia nedostatku nemôže používať. Odborné preskúšanie komína pred pripojením spotrebiča na komín musí vykonať odborne spôsobilá osoba. Potvrdenie o vykonaní čistenia a kontroly vydáva ten, kto čistenie a kontrolu vykonal. Potvrdenie o vykonaní preskúšania komína vydáva osoba s odbornou spôsobilosťou, ktorá vykonala preskúšanie komína.

Samostatnou kapitolou je vypalovanie komínov, ktoré sa môže vykonávať iba vo výnimočných prípadoch, ak nemožno odstrániť usadeniny spalín iným spôsobom. Komíny môže vypalovať iba kominár alebo revízny technik komínov, s pomocou najmenej jednej ďalšej osoby. Vypalovanie komína sa musí oznámiť obci.

Pár rád ako znížiť riziko požiaru od vykurovacieho telesa:

- nštalovať palivový spotrebič odborníkom výhradne spôsobom určeným výrobcom v dokumentácii k spotrebiču
- čistiť pravidelne komin podľa výkonu spotrebiča a druhu paliva v lehotách určených vyhláškou
- vysypať popol z vykurovacích telies zásadne do nehorľavých a uzatvárateľných nádob
- dodržiavať bezpečné vzdialenosti od vykurovacích telies a dymovodov podľa pokynov

výrobcu, resp. podľa vyhl. MV SR č. 401/2007 Z.z.

- nepoužívať k rozkurovaniu horľavé kvapaliny, najmä benzin, petrolej a iné
- neprekurovať vykurovacie teleso, nesušiť v ich blízkosti horľavé materiály a neponechávať ich bez dozoru
- udržiavať poriadok na povalách v blízkosti komínov a v pivniciach
- používať vykurovacie teleso len v dobrom technickom stave
- umiestňovať vykurovacie telesá - sporáky, pece a pod. na nehorľavej podlažke predpismi určených rozmerov a odborne zaústené do komínových prieduchov, neukladať na nich a v ich blízkosti dekoratívne predmety
- konať tak, aby nedošlo k vzniku požiarov pri prevádzkovaní palivových spotrebičov, elektrotepelných spotrebičov, zariadení ústredného vykurovania a iných spotrebičov, pri skladovaní, ukladaní a pri používaní horľavých látok a pri manipulácii s otvoreným ohňom

Dodržiavanie zásad požiarnej bezpečnosti sa vždy vypláca, pretože požiar si majiteľa nevyberá. Zamyslite sa nad tým. Využite túto možnosť, aby ste vy a celá vaša rodina prežili zimné vykurovacie obdobie spokojne a bez obáv vzniku nežiaduceho požiaru.

DHŽ KÚTY

Vedeli ste, že:

- vodič nesmie zastaviť a stáť na cestnej zeleni a verejnej zeleni?
- vodič nesmie zastaviť a stáť na chodníku (okrem zastavenia alebo státi bicykla, kolobežky s pomocným motorčekom alebo motocykla, pri ktorom ostane súvislá voľná šírka chodníka najmenej 1,5 m)?
- v obytnej zóne chodci smú používať cestu v celej jej šírke a dovolené sú aj hry detí na ceste?
- v obytnej zóne vodič smie jazdiť rýchlosťou najviac 20 km/h?
- v obytnej zóne je státie motorových vozidiel zakázané, ak dopravnou značkou nie je určené inak?
- cyklista mladší ako 15 rokov je povinný počas jazdy na bicykli chrániť si hlavu riadne upevnenou ochrannou prilbou?
- v obytnej zóne smú jazdiť dvaja cyklisti vedľa seba, ak tým neohrozujú a neohrozujú ostatných účastníkov cestnej premávky?
- táto značka označuje obytnú zónu?
- na jednomiestnom bicykli nie je dovolená jazda viacerým osobám?
- osoba staršia ako 15 rokov môže viesť osobu mladšiu ako 10 rokov aj na pomocnom sedadle na prepravu dieťaťa s pevnými opierkami na nohy (a nezabudnúť jej dať na hlavu riadne upevnenú ochrannú prilbu)?
- osoby mladšie ako 10 rokov, osoby, ktoré ich sprevádzajú, a osoby, ktoré ich vezú, smú jazdiť po pravej strane chodníka, ak tým neohrozujú ani neobmedzujú chodcov?
- v skupine najmenej šiestich cyklistov môžu jazdiť dvaja cyklisti vedľa seba?
- cyklista nesmie jazdiť bez držania riadidiel, držať sa iného vozidla, viesť počas jazdy druhý bicykel, ručný vozík ani psa?
- za zníženej viditeľnosti musí mať chodec idúci po krajnici alebo po okraji vozovky na sebe viditeľne umiestnené reflexné prvky alebo oblečený reflexný bezpečnostný odev?
- táto značka zakazuje vjazd aj cyklistom?

JAKUB ROSA

KÚCAN

KULTÚRNY MESAČNÍK

MKS KÚTY

OKTÓBER - DECEMBER 1992

SPRÁVY ZO ZASADNUTIA OBEČNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Obecné zastupiteľstvo sa na svojich zasadnutiach zaoberalo okrem iného:

- budovaním obce - na Čističke odpadových vôd je zrealizovaná základová doska, prevádza sa vodovodná prípojka
- vybudovala sa plynová kotolňa na Požiarnej zbrojnici a splynofikuje sa i táto budova
- ukončená je plynifikácia na uliciach Bratislavskej a Brnenskej
- prevádza sa úprava verejného priestranstva pri novovybudovanej soche Panny Márie na Radlinského námestí
- bola prevedená inštalácia vežových hodín na kostole
- bol uskutočnený prevod reštaurácie u Janíčkov do majetku obce
- zastupiteľstvo odsúhlasilo zakúpenie vysielačiek pre obecnú políciu
- termíny jarmokov na rok 1993 - 20.3., 26.6., 25.9., na Bratislavskej ulici
- starosta podal informáciu o sprevádzkovaní budovy I. MŠ na klub dôchodcov. Ak bude vlastníkom tejto budovy obec, bude sa uvažovať o zriadení Domu dôchodcov s lôžkovou časťou a vývarovňou.

ZA ALEXANDROM DUBČEKOM

Odišiel skromný človek, rodoľub, humanista a politik, ktorého od roku 1968 uznával svet.

Stal sa politickou legendou, ako jeden z prvých východoeuropejských politikov otriasol základmi komunistického systému. Azda žiaden iný politik v povojnovej Európe nezažil toľko triumfu, ale súčasne aj poníženia a trpkého sklamania. Jeho hlasu sa mnohí báli - bolo by ho počuť po celom svete. On však vedel prehovoriť i svojim mlčaním. Svoje slovo do dejín povedal. Teraz budú dejiny hovoriť za neho. I my Kúcania, ktorí sme sa v roku 1968 hlásili spontánne k jeho ideálom, sa hlboko skláňame pred jeho pamiatkou.

Titulná strana občasníka Kúcan
z roku 1992